

A mai szám ára 20 fillér.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap
1927 október 23.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA:
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/1 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 241. szám.

Testvér!

Adj kezet finn testvér! Isten hozott! Az egyedülvalóság és rokontalanság hosszú századaiban botorkáltunk ideig. Északon ti, a Kárpátok ölén mi. Szemünk csak ellenséget látott, szívünk szeretetet sohasem érzett. Az európai művelődés bástyáiként állottunk évszázadokig. Keletről szembe, nyugatról hátba támadtak bennünket. Minden erőszak és minden árnyékos céltablájaként állottunk: két oszladozó, magányos vár az ellenség tengerében.

És szemünk nem is látta, szívünk nem is sejtette egymást. Talán könnyebb lett volna az a tiznehé század, ha az ellenség sorain át testvéri kezet nyújtottunk volna egymásnak. Másfélszáz esztendeje csak, hogy megértette a rokonságot a két nép s megindultak a rokonkeresések pionírjai. De mindakét népnek sokkal nehezebb sorsa volt, mindakétfen sokkal jobban megterheltek a maguk keresztjének súlyával, sem hogy örülhetett volna a boldog felismerésnek. A nagy földrajzi távolság s az érintkezési pontok hiánya okozták, hogy a csak néhány év óta sűrűsödő tanulmányi kirándulások folytán most erősbödni csak a finn s a magyar nemzet rokoni kötelei.

Ma má: a magyar nemzet legszélesebb rétegei is érzik ezt a közösséget. Hiszen történelmi párhuzamok nélkül is kézenfekvő közös vonása mindkét nép történetének, hogy sorsukat kezdetől fogva a Nyugathoz csatolták és a Nyugat civilizációját védelmezték évszázadokon keresztül a Kelet előretörő barbáiraival szemben. Hálát tapasztalt többet a finn nemzet a védelmezett Nyugattól, mint a magyar. Az érzések melegsége s népeink sorsának azonossága áttörik minduntalan a vendéglátás szesz formalitását. A rokonságot, testvériséget, közösséget kereső magyar épügy könnyezett ma, amikor finn vendégeink tiszteletére felhangzott a finn himnusz, mint maga a vendég. Oh, nemcsak őket fogadták még így, ilyen szívesen, meleg szeretettel, nekünk sem voltak jobban szívünkbe zárt vendégeink.

Az északi rokonoknak, a szabad finn nép testvért kereső fiainak üdvözlések azonban más miatt is homályosítja el szemünket a könny. Ha megmutatjuk nekik azt, ami maradt, a mi hazánkból, kérnünk kell őket arra, gondoljanak rá: mit veszítettünk. Hegyeink, termékeny földjeink, eltiport népeink jusson eszükbe, ha látják, mink maradt. Finn Testvér! A busu után jusson eszedbe, hogy szerencsétlen a testvéred. Nagy pórnkben a világ lelkiismeretéhez

felebbetünk. Ha nem látja már szemed a testvér arcát, gondolj a kötelességre, amit testvér voltod reád ró. A világ lelkiismeretének felbresztéséből vedd ki te is a

A polgármester felhívása a budapesti Kossuth szobor leleplezési ünnepen való részvétel érdekében

A budapesti Kossuth-szobor leleplezési ünnepe a főváros vezetőségének minden hibája és késedelmeskedése ellenére is országossá lett és oly fényes lesz, amelyben az egész ország szíve fog együtt dobbanni. Debrecen város tudvalevően Vásáry István dr. polgármesterhelyettest küldte ki az ünnepre. Most azután Magoss György dr. polgármester, hogy Debrecenből minél többen jelenjenek meg, a következő felhívást bocsátotta ki:

Budapest székesfőváros polgármesterének ez évi október hó 7-én kelt felkérése folytán ezúton hozom tudomására a Debrecen város területén levő társadalmi és kulturális egyesületeknek, hogy Budapest székesfőváros közönsége 1927. évi november hó 6-án leplezi le Kossuth Lajos szobrát és erre az ünnepre szívesen látja a társadalmi és kulturális egyesületeket. A székesfőváros polgármesterének fenti átirata értelmében felkérem a társadalmi és kulturális egyesületeket, hogy amennyiben fenti ünnepségen részt-

A városi fakitermelés ügyében rendkívüli közgyűlés összehívását kéri a balpárt

Emlékeztet, hogy a legutóbb tartott közgyűlésen nagyobb kavargás volt a városi fakitermelés kérdése körül és a hangulatból kivehető volt, hogy azok, akik a kitermelésnek Kovács Gyula vállalkozó részére való kiadását elvették s házi kezelés mellett foglaltak állást, nem nyugszanak bele a közgyűlés határozatába, amellyel felebbezés kizárásával a vállalatot Kovács Gyulának adta ki a közgyűlés. Most a polgári balpárt e határozatnak megsemmisítését akarja elérni és a fakitermelés ügyében visszamenően is vizsgálat elrendelését akarja kérni egy új rendkívüli közgyűlésen.

A vállalkozó beadványa

A fakitermelés kérdésével egybeként szombaton délután a jog- és pénzügyi bizottság is foglalkozott és pedig Kovács Gyula vállalkozónak beadványa kapcsán, amelyet a jog- és pénzügyi bizott-

ságot. És ha még egyszer hozzánk jössz, adja Isten Neked, nekünk is a nagy boldogságot: láthasd meg majd egész szép országunkat.

venni óhajtanak, e szándékukat legkésőbb e hó 24-ig közölnék a székesfőváros tanácsának IX. ügyosztályával (Központi városháza, I. pavillon). A bejelentésben meg kell jelölni, hogy az ünnepségre hány tagu küldöttség érkezik, zászlóval történik-e a megjelenés és a küldöttség a szobor megkoszoruzásában részt kíván-e venni. Tájékoztató közlöm továbbá, hogy a nagyszabású ünnepség november hó 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Országház-téren fog lefolyni, azon a székesfőváros képviselői díszmagyarban jelennek meg, a szobor leleplezése után pedig a jelenlevő testületek azt pár szó kíséretében megkoszorúzzák. Amennyiben a felutazó küldöttségeknek szállásuk a fővárosban nem volna, a székesfőváros idegenforgalmi hivatala kívánatra szállodai szobákat tart fenn s az erre vonatkozó igények bejelentendők.

Remélhető, hogy ez országos nagy nemzeti ünnepen Debrecenből is igen sokan fognak megjelenni.

ság ülésén Zöld József tanácsnok ismertette. Az október 20-án kelt beadvány szerint a vállalkozó kijelenti, hogy olyan hírek kezdtek szállingózni, amelyek az ő fölébe is eljutottak, amelyek szerint Sziebert Lajost ő birta rá a visszalépésre. Közte és Sziebert közt más összeköttetés volt, amely — miután Sziebert tartozását megfizette, megszűnt. Miután sem mint törvényhatósági bizottsági tag, sem mint magánember nem engedheti meg, hogy ilyen híresztelések járjanak róla, kijelenti, hogy bár ő jogosult a vállalkozásra, nem kívánja, hogy vele kösse meg a város a szerződést s nem kívánja, hogy a város vele végeztesse el a munkát. Ezáltal a közgyűlésnek módja lesz szabadon rendelkezni a munka elvégzéséről. Új versenytárgyalást is irathat ki, amely esetre kijelenti, hogy ha az új versenytárgyaláson, drágább ajánlat érkeznék is be, hajlandó az ő

árai mellett a munkát elvégezni. A rágalmaszások ellen a feljelentést megteszi.

A balpárt beadványa

Felolvasta ezután az előadó a következő beadványt:

Méltóságos Főispán Ur!

Anélkül, hogy bárkinek személyét is érintenénk, tekintettel a fakitermelés kiadása körül észlelhető várost károsító jelenségekre, tisztelettel kérjük Méltóságodat: méltóztassék a rendkívüli közgyűlést sürgősen összehívni avégből, hogy a törvényhatóság a mult rendkívüli közgyűlésen e tárgyban hozott és birtokon kívül felebbezhetőnek kimondott határozatot hatályon kívül helyezhesse s a városi fakitermelése körül eljárást a multba visszamenőleg is a köz érdekében megvizsgálta, illetőleg ily irányban egy pártatlan vizsgáló bizottság kibüldéséről gondoskodhassék.

Debrecen, 1927. október 18.

Tisztelettel: Deák István, Zeller Ede, dr. Gáspár Géza, dr. Lencz Géza, dr. Juhász Nagy Sándor, Kertész János, Harsányi Imre, dr. Barna László, dr. Szabó Ferenc.

A városi kezelés eshetőségei

Az előadó előterjesztette javaslatát, amelynek lényege az, hogy Kovács Gyula beadványa nyomán új határozatra van szükség. A házi kezelés eshetőségei nem voltak eddig felderítve. Az állami szerződés szerint az állami erdőhivatal fakitermeléssel nem foglalkozhatik, mert az üzleti vállalkozás és üzleti munka. A földmívelésügyi miniszter adhat ugyan erre engedélyt az erdőhivatal alkalmazottainak, de nem lehet tudni, hogy az engedélyt milyen feltételekhez kötné. A városi tanács kért kalkulációt az erdőhivaltól, amely ezt meg is adta, de ehöz kísérő jelentést nem adott és így nem lehet tudni, hogy milyen mellékkörülmények és mellékköltségek merülnek föl a házi kezelés mellett. Így például csak utólag jelentette be, hogy csak felügyeleti költségre 12.000 pengő szükséges. Ezért szükségesnek tartja, hogy a tanács szerezzé be a földmívelésügyi miniszteri engedélyt, állapítsa meg, mit vett fel a költségekbe eddig az erdőhivatal, hogy mérlegelhesse az erdőigazgatóság kalkulációjá mellett a házi kitermelés pénzügyi részét is. Bejelentette az előadó, hogy kedde már be is kérte az erdőhivaltól a kérdés tisztázása végett, szerdán felutaznak Budapestre a miniszterhez és csütörtökön már jelentést tehetnek az ügyről az újból összehívandó jog- és pénzügyi bizottságnak. Ez az

előadó és a gazdasági bizottság javaslatát is.

A kérdéshez sokan szóltak hozzá, Markovits Elemér dr., Balogh István, Hegedüs Jenő dr., Freund Jenő dr., akiknek beszéde után a bizottság elfogadta az előadó javaslatát.

Tudomásul vette a bizottság a közigazgatási bíróság ítéletét, amellyel a városi ügyészek díjai ügyében kiadott belügyminiszeri rendelet ellenében a város tanácsa által beadott panasznak helyt adott.

Néhány kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a bizottsági ülés véget ért.

Büntetés terhe alatt jelentkezni kell a levante köteleseknek

A város elsőfoku közigazgatási hatóságának vezetője, Vass Károly dr. tanácsnok a következő felhívást bocsátotta ki:

A testgyakorlásra kötelezett ifjak köteleseiről és e kötelesek teljesítésének biztosításáról szóló rendelet alapján felhívja az elsőfoku közigazgatási hatóság Debrecen város egész területén élő lakosságát, hogy háztartásukban vagy gondozásukban álló testgyakorlásköteles kora (12—21 éves) ifjakat, (levanteiket) az alább részletesen megjelölt helyen és időben a testnevelési nyilvántartó hatóság, illetőleg testnevelési oktatók előtti feltétlenül megjelenésére utasítsák.

Figyelmezteti a hatóság úgy a testnevelésköteles ifjakat, mint azoknak gondviselőit, hogy minden 12—21 éves kora testnevelésköteles ifjunak, tehát mindazoknak, akik 1915. évi január hó 1. és 1906. évi december hó 31-ike közé eső időben születtek, tekintet nélkül foglalkozásukra, vagy testi vagy szellemi fogyatkozásukra, valamint lakásuknak a testnevelési gyakorlóhelytől való távolságára az alább megnevezett helyen és időben, személyesen feltétlenül jelentkeznie kellő A személyes megjelenésben gátolt ifju elmaradását gondviselőjének okvetlenül ki kell menteni és igazolni, de még a jelentkezésre alább megjelölt helyen és időben, mert későbbi igazolás figyelembe vehető nem lesz.

Az ebben a felhívásban foglaltak elmulasztását 12 óráig terjedhető visszatartás büntetéssel és 80 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

Debrecen területén a testnevelésköteles kora (12—21 éves) ifjak (levanteik) jelentkezése az alábbi helyen és időpontban történik:

I. A város belterületén, kertészekben és telepeken lakó levanteik október hó 24., 25. és

26. napjain a városi testnevelési nyilvántartó hivatalnál, Városháza, magas földszint 12. ajtó, délelőtt 8—2 óra között.

II. A város külső területén, puszta, tanya, erdőségen lakó levanteik jelentkezésére a következők az irányadók:

a) az ebesi, nagycseréi-, paci, elepi, kőszilységi, belsőohati és ohattelekházai iskolák mellett szervezett levante csoport körzetébe tartozó levante kötelesek ifjak október hó 23., 24. és 25. napjain az illető levante oktatónál (népiskolai tanítónál), a

Szombaton nyílt meg a Vármegyei házán a pazar szépségű virág és gyümölcskiállítás

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát a legteljesebb elismerés illeti meg a virág és gyümölcskiállítás megrendezéséért, amely szombaton reggel nyílt meg a Vármegyei ház dísztermében és a környező helyiségekben. Nemcsak a kertészkedő és gazdaközönség fokozott figyelmére számíthat ez a kiállítás, hanem a laikus nagyközönség osztatlan érdeklődésére is, hiszen a kiállítás pazar, lenyűgöző szépsége már az első pillanatban megfogja a nézőt, aki, ha laikus is, nemcsak gyönyörködik, hanem egyúttal tanul. A különböző ritka színpompás virágok kertszerűen elrendezett csoportjai varázsolják tündérkertté a vármegyei ház dísztermét, míg a melléktermekben a gyümölcstermelők mutatják be gondos izléssel kiállított termékeik legjavát. A szakközönséget ezenkívül méltán érdekelték a kiállítás anyaggal szerepeltek a kiállításban a debreceni gazdasági népiskolák is. A közönség amely előzónlotta a kiállítás terméit, élénk figyelemmel fordult a kertészeti eszközök és berendezések legmodernebb fajtáit bemutató kiállítási csoportok felé is.

A kertgazdaság, gyümölcstermelés és a virágkertetészet tiszántúli jövőjének szempontjából rendkívül nagy jelentőségű ez a kiállítás, amelyet rendszeresíteni kellene Dr. Rácz Lajos kamarai igazgató gazdasági főtanácsos, dr. Julow Viktor kamarai titkár és Czapáry Bertalan mezőgazdasági kamarai kertészeti szaktanár fáradságtalan buzgóságát fejtették ki e kiállítás megrendezése körül és nem kétséges, hogy a hasonló kiállításoknak

többi mezőszégi körzetbe (Haláp, Fancsika, Bánk, Ondód I., Ondód II., Szepes, Hegyes, Czucz) tartozóknak pedig 1927 október hó 23-án, de legkésőbb október 30-án, vasárnap a levanteoktatónál kell jelentkezni.

Különösképen figyelmezteti a hatóság azokat a levante köteleseket, akik eddig a jelentkezést elmulasztották, hogy ezuttal feltétlenül jelentkezzenek, mert ellenkező esetben az idézett rendelet értelmében a hatóság a legszigorúbban fog velük szemben eljárni.

a szövőben szintén ők lesznek az éltető lelkei.

A kiállítás bíráló bizottsága a díjakat a következőképpen állapította meg:

A földmívelésügyi miniszter arany oklevelét nyerte: Nyiregyháza rendezett tanácsu város műkertészete és faiskolája, kertészeti kulturmunkájáért.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara díszoklevelét és a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelszövetkezet két ezüst díszvázáját nyerte: Nyírség r. t. Desseswffy Hitbizomány, Görög szállás, faiskolai munkáiért.

A földmívelésügyi miniszter ezüst oklevelét és a tiszántúli mezőgazdasági kamara nagydíját (400 napos díszóra) nyerte: ifj. Pacelt János műkertészete, Debrecen, virágtermesztéséért.

A földmívelésügyi miniszter ezüst oklevelét és a tiszántúli mezőgazdasági kamara emlékdíját (Czapáry Bertalan Virágtenyésztés c. díszmunkáját) nyerte: Papp Gyula műkertész, Debrecen.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara kitüntető oklevelét és emlékdíját (nagy jardiniere) nyerte Reviczky Ádámné gyümölcsöse Debrecen, kiváló gyümölcséiért.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara kitüntető oklevelét és emlékdíját (likörkészlet) nyerte: Jánka Alajos műkertész, Debrecen, virágtenyésztéséért.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara kitüntető oklevelét és emlékdíját (olajfestmény) nyerte: Abel Aladár, Debrecen, pálmatermesztéséért.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara kitüntető oklevelét nyerték: M. kir. gazdasági akadémia, Debrecen, Pallag, gyűjteményes kiállításáért, Ungváry József Cegléd, Ungváry László r. t. Cegléd, Kecskeméti Faiskola r. t. Kecskemét, Novothny Miklós faiskola, Rákóczyfalva, Szolnok, I. sz. állami gazdasági népiskola

Debrecen, II. sz. állami gazdasági népiskola Debrecen, Léhner Ödön Nagytétény, őszibarack termelő, Demeter István rózsakertész, Szarvas, Rózsa Virágcsarnok, Debrecen, virágkötészetéért, Rigola Imre műkertész, Debrecen.

A földmívelésügyi miniszter bronz oklevelét nyerték: Gyulás Endre okl. műkertész Debrecen, Dandé Ferenc műkertész, Tiszaszentimre, ciklamek és krizantém termesztéséért.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara emlékdíját nyerték: Lakatos Gizella amatőr kertész, Debrecen (jardiniere), Rigola Imre műkertész, Debrecen (Czapáry Bertalan „Virágtenyésztés” c. díszmunkájáért)

A tiszántúli mezőgazdasági kamara elismerő oklevelét nyerték: Petermann István, Cégénydányád, (Szatmár m.), Balogh Vilmos, Debrecen, Sággy Istvánné, Debrecen, (kiváló befőttökért), Pethő Lajosné, Debrecen (kiváló befőttökért), Balogh Emma, Debrecen (kiváló befőttökért), Katona Sándor monostorpályi kisgazda (kiváló gyümölcséiért), Sándor Miklós kisgazda, Debrecen, Marjay Barnáné, Derecske (kiváló aszparagus tenyésztéséért).

A bíráló bizottság különösen kiemelni kívánta Debrecen sz. kir. város kertészete és faiskolájának kiváló anyagát, amelyet azonban a város csak versenyen kívül volt hajlandó kiállítani, így a bíráló bizottság díjazások során kivül kívánta a kertészet magas színvonalát és példanyújtó, közérdekű hatását méltányolni.

Általános feltűnést keltettek az Endró Margit karcagi iparművész-nő műhelyéből kikerült színes vázák, amelyek nemcsak rendkívül olcsó árú, hanem művészi becsük miatt is nagy keresletnek örvendtek.

A kiállítás vasárnap este 9 óráig van nyitva.

Kövezetvámot követelnek a levanteünnepélyre jött szekerek után

A nyár folyamán Debrecenben nagyszabású levante ünnepély volt, amelyre a környék községeiből és városáiból tömegesen érkeztek Debrecenbe a levanteik. Emlékezetes, hogy akkor 6000 levante gyűlt össze a debreceni levante ünnepélyre. Igen nagy számban jöttek a vámospércsi levanteik is. Részben maguk a levanteik, részben kísérőik 70 szekéren és 7 kerékpáron jöttek Debrecenbe. A vámnál azonban a sorompóór megállította a hatalmas karavánt s követelte tőlük a kövezetvámot. Mivel azonban nagyon sokan voltak, a vámdíjat nem tudta beszedni, hanem jelentést tett a városi tanácsnak, hogy hetven szekér és hét kerékpár után a vámospércsiek nem fizettek kövezetvámot.

A városi tanács erre átirat vámospércs község előjáróságához, hogy ama szekerek és kerékpárok tulajdonosaitól, akik a levante ünnepségre vámfizetés nélkül jöttek

**VÖRÖS és FEHÉRBÁRCÁS
LÓHERE-és LUCERNA-
MAG**

a Magyar Kir. Állami Vetőmagvizsgáló Alomás által ólomzárólt 100, 50 és 25 kg-os zsákokban kapható az

**ANGOL MAGYAR BANK
R. T.
MAGOSZTÁLYÁNÁL**

Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi képviselő-nél
Debrecen, Ferenc József ut 63. szám

Salgótarjáni gyártmányu

„KÁLOR“

FOLYTONÉGÓ
KÁLYHÁK
gyári lerakata

SESZTINA LAJOS
vaskereskedésében.

Női harisnya
„ minden minőségben !!
Tartós selyemharisnya 4-70 P-151

Márton Gyula és Fianál
Főtér 25.

be a városba, a kövezetvám díjat szedje be és küldje meg Debrecen város tanácsának. A vámospécsi szekereseknek és kerékpárosoknak azonban nem igen lehetett kedvük a vámfizetésre, mert most a vámospécsi elöljáróság ártírt Debrecen város tanácsához és ebben az átiratban kéri, hogy a nemes város tekintsen el ez esetben a kövezetvám megfizetésétől, mert hiszen a vámospécsiek akkor hazafias ünnepekre, hazafias célból jöttek Debrecenbe.

A városi tanács most foglalkozott ezzel az átirattal és kimondta, hogy a kérést nem teljesítheti, a vámfizetést nem engedheti el, azt a vámospécsieknek meg kell fizetni, mert a szabályzatban az ilyen célból a vámon átjövő járművek nincsenek felsorolva a vámentesítést élvező járművek között. Így a levettéknek meg kell fizetniük a kövezetvámot.

Bérmozgalmak Debrecenben

A múlt héten Debrecenben több szakmában volt bérmozgalom. — Így a Csillag-féle fehérnemű gyárban a munkások magasabb bért követeltek. Mivel a munkaadó és a munkások közti megégyezés nem jött létre, a munkások a munkát abbahagyták.

Tovább tartott a sztrájk a Vas-és Rézbutorgyárban, amelynek munkásai már a nyáron kezdték meg a bérmozgalmukat. A sztrájkoló munkások eddig nem kezdték meg újra a munkát.

Ugyancsak bérmozgalom kezelt a Fejér és Ritter építési vállalkozónál is, ahol a Szoboszló uti városi bérház építésénél a kubikus földmunkások hagyták abba a munkát. Itt negyven munkás lépett sztrájkba, mert a hosszabb tárgyalások után sem jött létre megégyezés.

A városi elsőfokú iparhatóság minden esetben megírtotta a békeltető tárgyalásokat a legtöbb alkalommal sikerrel. A bérmozgalmak a tárgyalások után megszűntek részben azért, mert megégyeztek, részben mert a munkaviszony megszűnt.

Ruhákat csalt ki egy szélhámos gazdájuk nevében a cseléd-lányoktól

A debreceni rendőrségen feljelentést tett Gárdos József, Ajtó ucca 26. sz. alatt lakó kereskedő, hogy egy veszedelmes szélhámos jelent meg a lakásán és a cselédétől hazug mesével kicsalta két öltözet ruháját.

A rendőrség kihallgatta a cselédet, aki elmondta, hogy egy fekete ruhájú, cserkészinges fiatalember jelent meg a házban és azt mondta neki, hogy a gazdája, aki szabó, azzal küldte el, hogy Gárdos ur két ruháját vigye be a szabóműhelybe, mert a Gárdos ur utasítására ki kell vasaltatni. A fiatalember fellépése olyan határozott volt, hogy nem gyanakodott és kiadta a két rend ruhát. Arra, hogy szélhámosmal van dolga, nem is gondolt és csak délben, amikor a gazdája hazatért, tudta meg, hogy becsapták.

A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást és sikerült megállapítani, hogy a veszedelmes ruhacsáló másoknál is megjelent és ruhákat csalt ki. Többek között elment Daku András hentesmester Nyomtató uccai lakására is és, a cselédétől kérte,

Gyümölcsfát

rózsafát, rózsabokrot, sorsfát, diszeserjét

minden mennyiségben szállít,

művészi kertet

tervez és alakít

Unghváry József ^{faiskolója} Cegléd

Budapesti irodája: Debreceni lerakata:
VI. Andrássy ut 54. sz. BETHLEN U. 5. Ono-say István
az Oktogon mellett. ny. máv. főkertész vezetése alatt

Tessék árjegyzéket kérni!

hogy a gazdája parancsára adja ki az egyik ruháját, mert el kell vinni javítani. A cseléd megkérdezte, hogy melyik ruhát. A fiatalember azt mondta, hogy a sötétkék ruhát. A válasz után a cseléd gyanút fogott, mert a gazdájának nincs is sötétkék ruhája és szólt az udvaron levő hentessegédnek,

aki leigazoltatta a fiatalembert. Az mutatott is valami írásokat, de azokat nem értette meg a hentessegéd és szabadon engedte a szélhámos, aki futva távozott a Nyomtató uccából.

A rendőrség folytatja a nyomozást a szélhámos fiatalember kézrekerítésére.

A városi tanács előterjesztést tesz a kertéségi szabályrendelet módosítására

Debrecen város közgyűlése polgári balpártjának állandó támadási tárgya volt a kertészekről alkotott szabályrendelet, amelynek intézkedései egyenesen arra látszottak alkotva, hogy a kertészek és telepek lakói soha semmiféle közműhöz hozzá ne jussanak. Ez a szabályrendelet ugyanis kimondta, hogy minden létesítményt a saját költségükön kaphatnak csak meg: utat, kutat, villamos világítást, köztisztaságot, vízvezetést. Természetes, hogy a kertészek tiltakoztak ez állapot ellen, mert hiszen ez a rendelkezés szinte kiközösítette őket a város kebeléből. Míg ez a rendelkezés fennállott, a telep és a kertészek lakossága hiába kért jó vizet, hiába kért közvilágítást, nem kapott, mert ott volt a szabályrendelet paragrafusa: csak akkor kaphatják meg, ha fizetnek. Fizetni pedig nem tudtak, mert hiszen szegény emberek, akik bizonyára nem azért költöztek ki a Nyilas-, vagy Wolaffka-telepre, mert nagyon sok a pénzük.

Legutóbb azután Hegyegi Kiss Pál dr. országgyűlési képviselő, mint a törvényhatósági bizottság tagja indítványt terjesztett elő, amely hatalmas és szép várospolitikai programot adott s a program részeként szerepel az a gondolat is, hogy a kertészek és telepek lakosainak helyzetén a kertéségi szabályrendelet megváltoztatásával javítani kell. A városi tanács ezt az indítványt elfogadta tárgyalási alapul s részletesen le is tárgyalta, aminek következtében legközelebb a közgyűlés elé is terjeszti.

A városi tanács elsősorban a burkolási kérdésben akar döntést hozatni. Általános elvül azt állítja itt fel, hogy az uccák lakosai, illetve ház- és telektulajdonosai olyan mértékben járuljanak hozzá a burkolás költségéhez, amilyen mértékben ingatlanuk értéke emelkedik. Így a ta-

nácsban elhangzott az a felfogás is, hogy esetleg a külsőségi fizessen akár csak 25% hozzájárulást, míg más ingatlan tulajdonos viszont 95%-ot is. Ha valaki viszont telket parcelláz és olyan helyen nyit uccát, ahol a szabályozási tervben nincs uccanyitás tervbe véve, akkor a parcellázást csak úgy engedik meg, hogy ha a nyitandó új ucca burkolásának költségét a parcellázó vállalja és viseli. Ha ezzel a teherrel su-

Titokzatos gyilkossági kísérlet a Teleki-uccán

A Teleki ucca 92. számú házban pénteken este titokzatos gyilkossági merénylet történt. Fábrián Edénét támadta meg a lakásán ismeretlen tettes, fojtogatta, ütlegelte és mikor már azt hitte, hogy meghalt az asszony, elmenekült. Az eszméletlen asszony egy óra múlva tért magához. Azonnal felsietett a rendőrségre és jelentést tett a gyilkossági kísérletről. A nyomozást megindították, detektívek mentek ki a helyszínre és átkutatták a környéket, figyelték a pályaudvart, értesítették a csendőrséget, de a lázas kutatás eredménytelen maradt.

A vakmerő támadót nem sikerült kézrekeríteni.

Nagyon nehézze tette a rendőrség munkáját, hogy személyleírást nem kaptak a támadóról és a megtámadott Fábrián Edéné is csak annyit tudott mondani, hogy

támadója nő lehetett.

Birkózás közben ugyanis egyszer a hajába markolt a támadónak. A kihallgatáson Fábriáné a következőket adta elő a merényletről:

— Lakásom belső szobájában tartózkodtam este. Kimentem a konyhába, hogy a lámpát felgyujtsam és megkeressek egy

lyosbitva számítását nem találja meg, ne parcellázzon. Igaz, hogy a közeljövőben alig lehet parcellázásra gondolni a távolabb fekvő területeken, mert a házhelyparcellázásokkal már nagyon is messzire elmentek.

A hozzájárulás mértékének megállapítására vonatkozóan a városi tanács azt a javaslatot teszi, hogy a kertészekhez való hozzájárulás alapja az legyen, hogy a burkolt ucca olyan, amelyen nagy közforgalom bonyolódik le, vagy pedig olyan, amelyben lakóházak vannak s így a kövezetet leginkább csak az uccában levő házak lakói használják. Ha az uccán nagy közforgalom bonyolódik le, akkor ez ucca házainak tulajdonosai alacsony hozzájárulási összeget fizetnek, a többi részt pedig a köz fizeti, míg a nem közforgalom céljára szolgáló uccák házainak tulajdonosai nagyobb hozzájárulási összeget fizetnek. A háztulajdonosok a hozzájárulást esetleg 20 félév alatt térítenék meg.

A városi tanács ezt a tervet kiadta a felügyelő bizottságnak, hogy a költségvetés tárgyalása kapcsán vegye ezt is tárgyalás alá, milyen arányban lehetne csökkenteni a hozzájárulást. Az eddig történt burkolás hozzájárulási költségeinek kivételét azért folytatni fogják és a kivétel szerint járó összeget a háztulajdonosok tartoznak befizetni. Ha később kisebb összeget állapítanak meg, a befizetett többletet javára írják, illetve visszafizetik.

A tanácsnak az a véleménye, hogy a kertéségi szabályrendelet eme megváltoztatásával a kertészek és telepek kevesebb hozzájárulást fognak fizetni, mint fizetnének most a burkolásért, amikor annak teljes költségét viselniük kellene.

edényt. A sötét konyhában, amint kiléptem, valaki hátulról a nyakamba ugrott és a földre rántott. Sikoltozni akartam, de a támadó, akinek nagyon erős kezei voltak,

összeszorította a torkomat s minden erejéből fojtogatott.

— Megkísérletem védekezni s erőmet összeszedve, szabadulni akartam a gyilkos fojtogatásból. Vergődésemben a támadóm fejéhez kaptam, sűrű, hosszú haját ragadtam meg és azt rángattam, hogy szabaduljak. Nem engedett el, hanem a lábával olyan erősen megrugott, hogy a fájdalomtól eleresztettem a haját, mire még jobban nekem esett és összevissza rugdosott. A torkomat egy pillanatra sem eresztette el. A fojtogatástól eszméletemet vesztettem. A támadó kilétéről nem tudok semmit sem mondani. A lámpát már nem volt időm felgyujtani és így nem láttam támadómat. Azt, hogy nő lehetett, onnan gondolom, hogy hosszú haja volt.

A rendőrség a nyomozás során eddig csak azt tudta megállapítani, hogy

a ház körül egy asszony járkált azt az időt megelőzően, mikor a vakmerő gyilkossági kísérlet történt Fábrián

bián Endréné lakásában.

A házbellek a kihallgatásokon kijelentették, hogy a házba sem bemenni, sem kimenni nem lát-tak senkit és így nem tudnak személyleírás sem adni Fá-biánné támadójáról. Azt hiszik, hogy a rejtélyes támadó Fábián-né konyhájában volt elrejtözve és úgy várta az alkalmat, mikor támadhatja meg a lakásban egye-dül tartózkodó asszonyt. A me-renylő a védtelen asszonyt ad-dig verte és fojtogatta a sötét konyhában, míg az mozdulatla-nul terült el a konyha földjén.

Abban a hitben, hogy Fá-biánné meghalt a fojtogatás következtében, eltűnt a la-kásból olyan észrevétlenül,

mint ahogy oda belopódzott.

A lakásból nem vitt el semmit

és nem is keresett semmit. A rendőrség most abban az irány-ban kutat, hogy bosszu műve a támadás és a Fábiánné harago-sait veszi sorra. Az eset azon-ban nem olyan egyszerű, a vég-rehajtási mód és előkészület ar-ra mutat, hogy többről van szó, mint a haragos bosszujáról.

♦♦♦♦♦ Sirt ásott a betörő pincérflu, miután elmulatta a lopott pénzt

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrség elfogta Tisza László pincértanulót, aki a kaszinó irodájában alkul segítségével behatolt és a feltört íróasztal fiókjából ellopott 50 pengőt. A rendőrség a nyomozás befejezése után átadta Tisza Lajost az ügyészségnek. A vizsgálóbíró előtt Tisza részletes vallomást tett és elmondta, hogy nagyon sajnálja a betörést.

— Ha tudtam volna, hogy csak 50 pengő van a fiókban, nem törtem volna be, — mondta. — En azt gondoltam, hogy 100 milliónál is többet talállok. A pénz nem nekem kellett volna, hanem a barátnőmnek, akinek megígértem, hogy nagyobb összeggel fogom segíteni. — Az ötven pengővel azonban nem tudtam semmit sem csinálni, kevés volt, hát elmulattam. A Csokonai-színházba váltottam jegyet az első sorba, előadás után vörös burgundi borokat ittam és elmentem egy éjszakai mulatóba. Minden pénzem elvertem, reggel már annyim sem volt, hogy ebédet vásárolhattam volna. — Nagyon elkésedtem és abban a fekete ruhában, melyben a színházban voltam, kimentem a Kossuth uccai temetőbe sirt ásni. Abban bíztam, hogy mint sirásós-napszamos, keresek egy napra való költséget és majd akad később más foglalkozás. Szerencsétlenségemre a temetőn jött keresztül a kaszinó főszolgája, aki gyanakodott reám és rendőrkézre adott. A kihallgatáson, amikor a detektív megmutatta a pontos ujjlenyomatot, beismertem a dolgot, a tagadás úgy sem használt volna.

A betörést egyébként a pincértanuló a moziban látott detektívdráma csepjén hajtotta végre és hiven le-másolta a betörő minden cselekvését, csupán keztyűt felejtett el huzni és ez lett a veszte, az áruló ujjlenyomatok ott maradtak az íróasztalon.

A fiatal, elegáns pincértanuló a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

Ruháit tisztítsa Wachánál!

Felmez nélkül

Színházi irkafirkák

Tamás Benő

Először is azokról kell ma emlé-keznünk, akik elmentek, itthagyták Debrecent, amelyhez hozzántek s amely annyira szerette őket. Az első a színházi rangsor szerint

Kolbay Ildikó, akit pályafutása visszavitt oda, ahol valósággal bálványozták: Kolozsvár-ra. Népszerűsége páratlan ott. Első föllépései valósággal ünnepszámba mentek. Legnagyobb sikere a Cir-kuszhercegnő volt, a Debrecenben is annyi forró sikert hozott, parádés alakítás. Most várja az első operett-bemutatót, — ami valószínűleg a Csokonai-színházban már játszott Biborruhási hölgy lesz, — hogy ebben az új, kitűnő szerepében mutassa meg a kolozsvári közönségnek, mit fejlődött, gyarapodott magyarországi éve alatt értékes tehetsége.

Müller Mátyás, a debreceni színház hét éven át volt karnagya Miskolcra szerződött. A színház kedves „Matyi bácsiját” Deb-recenben mindenki szerette a közön-ség körében is. A debreceni uri tár-saság sok tagjához intim baráti köte-lékek fűzték, nemes, uri egyénisége, nagyszerű muzikalitása, kifinomod-tott karmesteri művészete mindenkit meghódítottak számára. Sebestyén Mihály miskolci szinigazgató szerző-dette Müller Mátyást, akit már az első percben szeretetébe fogadott a miskolci színház. A közönség meghódítására a jövő héten indul Müller Mátyás: a Rip van Winklet vezényli s a miskolci énekesegyüttes és zenekar nagyszerű anyaga a ki-tűnő karmester tudása mellett már előre biztosítja a sikert.

Thuróczy Gyulát

nagyon sokan sajnálják Debrecenben. Művészetének és egyéniségének igen sok tisztelője volt s az a szép munka, amit a debreceni színházban végzett, megőrzi emlékét a közönség szívében. Hirtelen távozása miatt sok szemrehányás érte a színház igazga-tóságát. Thuróczy Gyula nemcsak nagy színész, hanem jó, gondos csalá-dapa is. Amíg Budapesten vendég-szerepelt, — igen nagy sikerrel Az elnemt harangok Simándyában, — nagy gondot okozott neki, hogy helyezze el családját. Egyik lánykaja már első gimnáziumba megy, a má-sik elemibe jár. Végre úgy oldotta meg a kérdést, hogy családját Eger-ben hagyta, — a kislányok ott járnak iskolába, — maga pedig épen a napokban leszerződött — Pozsonyba. Bizonyos, hogy új állomáshelyén is, — ahol különben jó szerződést ka-pott, — megmarad a szinpad halk, finomszerű, de drámai erővel teljes művészetének. S ezt a ritka színész-típust mindig meleg szeretetével tűn-teti-ki a közönség.

Debreceniek kedvenc találkozó helye
Budapest legszebb családi szállója
ARLON SZÁLLÓ
Budapest, VI., Paulay Ede u. 52.
Tel.: 145-18.
az Andrássy-ut és Oktogon-tér közvetlen közelében
Központi fűtés, meleg, hideg víz, Mérekkelt árak!

BEKÉS LAJOS új üzletében

Piac ucca 22. Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

Férfi és női valódi dán LAVALA bőrkabátok. — Angol uti takarók
Flanell pizsama — — — P 18 — Házikabát — — — — — P 28 —
Vadászsebkendő darabja P 160 | Nyulszőr kalap — — — — — P 20 —

Legválasztékosabb angol szövetek!

Alapítási év: 1895. Távfeszélő: 304.

Miskolcon játszik, ahonnan pár évre elcsábította Debrecen s ahol ismét szeretettel fogadták. Sok forró si-kert hozott már az izes humoru, bo-szorkányosan ügyes táncu komikus a miskolci színházban, de olyan nagy-arányú ünneplés sohasem érte, mint most, amikor a vizontlátás öröme-ben tapsolta a közönség. Tamás Benő családját is Miskolcra vitte, kislányát, aki Debrecenben is a társulat ke-dvence volt, ott iratta be az elemi is-kola első osztályába. Persze a kis-lány nagyon szorgalmas tanuló, való-sággal szenvedélyesen jár iskolába. Az az érdekes, hogy az elemiben is értékesíti színház körül szerzett, te-kintélyes mennyiségű tapasztalatait. A napokban a világ teremtését ma-gyarázta nekik a tanító s elmondta, hogy az első ember Ádám volt.

— Igen, ismerem, a Rubinyi bácsi, — szólalt meg az első padban Tamás Magda.

Rubinyi Tibor ugyanis, az egykori kedvelt debreceni hőszínesz, most Miskolcon játszik s Az ember tragé-diját Ádám szerepében mutatko-zott be.

De térjünk vissza a mai Debre-cenre. Hogy

mi ujság a Csokonai-színház körül?

Elsősorban az, hogy a Carmen si-keren felbuzdulva, — ebben az év-adban ez az opera hozta a színház-nak a legnagyobb kasszasikert, — az igazgatóság két opera és egy klasz-szikus operett előadását készíti elő. Mindegyik primadonna megtalálja bennük az alkalmat forró sikerek ara-tására.

A Zsidónó címszerepében K.

Voith Ilonka,

a Traviata címszerepét Timár Ila,

A koldusdiák címszerepét Elek Ica énekl. K. Voith Ilonkát, akinek csalá-di kapcsolatai ismeretesekek, eleget heccelik, hogy szívesen játsza-e A zsidónó szerepét. Ő azonban nem törődik a sikerült és kevésbé sike-rült viccekkel, nagy szorgalommal készül a bizonyos sikerre. Amiben Timár Ila — Eudoxia, szerepében, az-tán Halmos és Bihari lesznek segítő-társai. Szó van ugyan arról is, hogy Venczell Bélát, a magyar királyi Venczell Bélát, a magyar királyi Operaház nagy művésztét kéri fel né-hány estére Brogni biboros szép par-titúrájának eléneklésére. Ez azonban lát viszont azzal fenyegetik, hogy Eusebiának írják a színlapon Eudoxia helyett, emlékeztetőül a régi, jó időkre, amikor a kedves primadonna a Cointreau Eusebia nevet nyerte el s vásárfiál hatalmas csapatot kapott. Nem szabad rosszra gondolni, a ne-vet s a csapatot azzal érdemelte ki, hogy egy nagy megfázás alkalmával, — Müller Mátyás karnagy hivatalos utasítására, — a tüdőgyulladás ellen védekezésül negyedliter forralt bort s 25 pohár cointreaut ivott meg. S az az érdekes, hogy még sem látszott rajta, még csak nem is beszélt szá-porában.

A Traviata címszerepét Timár Ila

énekl. — mint mondtuk, — Halmos a tenor, Bihari a bariton-szerepekben csillogtatják hangjuk s énekkultúrájuk értékeit.

Elek Ica is készül A koldus-diákra, neki azonban még addig nagy feladatot kell megoldani, a jövő hé-ten a

Borcsa Amerikában

című revüszereű operettben Borcsát megjátszani. Nagyon panaszkodik is szegény:

— En már nem tudok Debrecenben cirkus nélkül élni. A János vitézre meg kellett tanulnom furulyázni s karikással pattogtatni, most meg a Borcsában harmonikáznom kell.

Ugy bizony, a fiatal primadonná-nak sem éjjele, sem nappala, — de még a szomszédainak sem, — egye-re a harmonikát nyagagatja. Ennek kö-vetkeztében persze nem is látni har-monika nélkül, — amint nem lehetett látni, mint leendő János vitéz, kari-kás és furulya nélkül. A színháznál egy képrejtvényt fejt most meg sorra mindenki. Ez van a képen:

A színpadon egy széken harmonika, egy vaskos szerepköteg és retikül.

Megfejtés: Elek Ica a Borcsát pró-bálja.

A tolvaj és a Kisértetek.

A prózai együttes sem pihen. Az Oroszország után, amelyet nagy si-kerre miatt a jövő héten is műsorra tűznek kétszer, a szindarabírás régi, dus rezervoárjába nyul vissza az igazgatóság. Egy Ibsen- és egy Bernstein-darab kerül egyelőre felju-tásra: a Kisértetek és A tolvaj. Mind a kettő a közeljövőben kerül elő-adásra s a prózai együttes minden tagja megtalálja bennük az alkalmat képességei kimutatására.

Ujfehértói kaland.

A két darab felújításával kapco-latban fel kell elevenitenünk azt a ka-landot, amelyen két esztendeje a próza együttes „pálcázás” közben ment keresztül. Pálcázásnak hívják színházi nyelven a színészeknek saját szakállukra rendezett kirándulásait. Néha, többnyire nyáron, amikor sza-badságra mennek, összeáll a nagy társulatok néhány tagja, lerövidít egy-két darabot, kihuzza a szereplők háromnegyedrészt s nagy reklámmal előadja egy-egy kisebb községben. Az előadás színhelyül többnyire a „helybeli vendéglő nagyterme” szol-gál, amelyben az egerek megszokott, csöndes nyári játékaikat megzavarják a muzsafiak hangos ágálásukkal. Mert a közönség bizony nem nagyon se-git megzavarni az egereket.

László Gyula és Thuróczy Gyula vezetésével Ujfehértóra rándultak ki a debreceni színészek, előadni A tol-vajt és a Kisérteteket. Gyula bácsinak nem nagyon tetszett a város. Első-sorban nem keltek a jegyek. Nagy új-ság volt, ha Thuróczy jelenthette:

Kérjen mindenütt

SHELL

petroleumot,

mert a Shell petro-leum villanyfényvel ég és keveset fogyaszt

!!!

SHELL KÖOLAJRT. FERENCJÓZSEFUT 87.

Telefon 7-55.

— Elvittek két jegyet, Gyula bácsi! László Gyula érdeklődve kérdezte:
— Kik vitték?
— Két Kupferstein.
— Hát mindenki Kupferstein itt? Már az elébb is három ráta váltott jegyet.

Szegény Gyula bácsi. Igazán nem volt mindenki Kupferstein Fehértón. Mindössze huszan voltak a „nagyteremben”. Az előadás előtt azonban legalább jót mulattak a színészek. Hallották amint a községi kishíró kidobta az előadást eképen:

— A debreceni színészek nagy előadást rendeznek a nagyvendéglőben. Előadják a tolvaj kísérteteket...

Előadás után persze nem nevettek színészeink. Nagy volt a deficit. Ami abból is látszik, hogy Gyula bácsi Ujfehértót azóta Pufjfehértó néven emlegeti.

Amikor a naiva — tulságosan fiatal.

Színházi körökben még most is jóízűen nevetnek azon a kedves kis histórián, amely a szini évad elején Egerben történt meg Bárdi Terézszel. Bárdi Teréztől tudni kell, hogy egy mosolygó arcú, kékszemű, törékeny csitri, aki a jelenleg divatos rövid ruhákban olyan, mint a felsőbb leányiskola valamelyik alsóbb osztályának növendéke. Természetes, hogy a kis Bárdi Teréz naivának szerződött a debreceni társulathoz, ahol bizonyára jelentékeny sikerei lesznek.

Nos, az egi színház folyosóján állt Bárdi Teréz egy délelőtt, férjét, Forgács Sándor drámai rendezőt várva, aki épen a színpadon vezette a próbákat. Egyszerre csak előtte termett a társulat egyik idősebb kóristája és rászólt a kis aivára, akiről azt hitte, hogy valami színházi gyerek:

— Nesze kislány ötven fillér. Szaladj és hozz a trafikból tíz Simphoniát. Ami visszajár a pénzből, az a tied.

Bárdi Teréz rémülten bámult a kóristára és tiltakozni próbált:

— De kérem szépen, én nem...
A kórista megharagudott az ellenkezés miatt:

— Ugyan, te ki csirke, ne okoskodj, hanem szedd a lábadat!

A meglepődött naiva már majdnem pityeregni kezdett, amikor végre feltűnt a folyosó végén Forgács Sándor.

— Sándor, Sándor! — kiáltott reszkető hangon — cigarettáért akarnak küldeni...

Forgács azonnal felismerte a helyzetet és megmagyarázta a kórus kitűnő öreg tagjának, hogy mégsem illik Simphoniáért szalasztani a társulat naiváját, aki egyben a drámai rendező felesége is.

A derék kórista zavartan mentegőztött:

— Ne tessenek haragudni, de a kis naccsága olyan ifju, hogy azt hittem... De különben azért is tévedtem, mert a vidéken már elszoktunk az olyan naiváktól, aki — fiatal is.

Amikor a színigazgató eloltja a tüzet s mégis attól fél, hogy leég.

Hétfőn este, az Oroszország előadásán kettős baleset érte Kardoss Géza színigazgatót. Az egyik, amikor eloltott egy gyertyacsonkot, amely már csaknem felgyújtotta a diszletet. Odament hozzá és egyszerűen rátenyerelt. Természetesen ez a radikális eljárás nem volt ránézve a legjobb:

összeégette a tenyerét. Az égési sebzés után nagyon idegessé tette Kardoss s amikor a haldoklási jelene követte, nem úgy esett el, ahogy rendszeren szokta: kificamította a bokáját. Azóta Remete Géza játsza a cár nagy szerepét, a betegen fekvő Kardoss Gézát pedig sorra látogatták tisztelői és a szintársulat tagjai. Az igazgató büszke, hogy olyan nagy lélekjelenléttel oltotta el a gyertya-

Bajok az egyetemi központi egyetemi épület építési munkáinak vállalatba adása körül

A Debreceni Független Ujság volt az, amely a debreceni központi egyetemi épület munkái vállalatba adásának módjával és eredményével szemben aggodalmát fejezte ki. Akkor az aggodalomnak alapja, illetve tárgya az volt, hogy a vállalkozók közül csak az egyik név volt ismeretes, Stegmüller Árpád műépítész. Az általában nosan becsült, nagytudású, szépmultu debreceni építész, akinek munkáját Debrecenben mindenki jól imerte. A másik társvállalkozó Katona Mihály ismeretlen ember volt. A miniszterium azonban a döntés jogát fentartotta magának és az „illetékes tányező” úgy a főispán, mint a polgármester és a püspök határozott óhaja ellenére a most már új vállalkozó cégnek, Stegmüller és Katona cégnek adta ki a 2 és fél millió aranykoronás tehát 35 milliárd koronát meghaladó értékű munkát. A munka vállalatba adása tehát már elég titokzatos, rejtelmes módon történt az egyetemi építési osztály főnökeinek akaratára.

A munkák vállalatba adásakor a Debreceni Független Ujság felhívást intézett Stegmüller Árpád műépítészhez, hogy nyilatkozzék arra vonatkozólag, valóban ő-e, vagyis debreceni cég-e a vállalkozó, mert idegen vállalkozó kezében lévő debreceni munkánál attól kellett félni, hogy a debreceni iparos és munkásérdek hálterbe szorulnak. A felhívásra válaszul nem érkezett, az aggodalom azonban beigazolódott: a munkák idegen munkásokat alkalmaztak.

Közben a tények azt mutatták és igazolták, hogy Stegmüller Árpád csak névleg tagja a cégnek s ő nagyjértékű nevével szolgálta csak a vállalkozást s az ő listájában álló nevével szinte félrevezették a hatóságokat, amelyek nem vizsgálták meg alaposan a cég mibenlétét s így történhetett meg, hogy a vállalatot olyan cégnek adták, amely jogilag nem létezik s sehoh bejegyezve nincsen. Hatósági körökben sok beszédre adott az is alkalmat, hogy közben megjelentek Debrecenben olyan téglaszállító teherautók, amelyeknek oldalán ez állott: „Katona Mihály és társa.” Érdeklődni kezdtek, ki ez a „társ”. Erre kiderült az is, hogy ez a „társ” nem Stegmüller Árpád, hanem e „társ” cím alatt

csonkot s vette elejét minden szerencsétlenségnek, pedig a tűz csak ránézve nem lett volna szerencsétlenség, mert a diszlettára két és félmilliárdra van biztosítva. Az elbeszéléshöz látogatói előtt elmélázva teszi hozzá:

— Ez a szezon nagyon nehéz lesz. Tudja Isten, hiába oltottam el a tüzet, attól félek, mégis leégek Debrecenben.

uj és szintén idegen vállalkozót: Ehrenwald Imre budapesti céget akarták bécsempészni a vállalkozásba, aki már eddig is irányító hatalom ebben a vállalkozásban. Ez a cég tehát, amelyben a debreceni Stegmüller Árpád csak névleg szerepel, mint Katona Mihály anyagilag semmiesetre sem tudja ez óriási vállalkozást végrehajtani s idővel az a furcsa helyzet állott volna elő, hogy a valóságban egyedül Ehrenwald Imre lett volna a vállalkozó.

Most azután újabb bonyodalom állott elő. Az építési bizottság ugyanis és az építési osztály vezetője annak idején a vállalkozókat terhelő közel 100.000 pengő biztosítékot takarékbetétkönyvben fogadta el. Ezt a takarékbetétkönyvet pedig, amelyet Katona

Dühöngő rohamot kapott egy kommunista agitátornő, akit egy évre ítéltek a debreceni törvényszék

A debreceni ügyészség fogházába két hónappal ezelőtt bezáratották Lukács Julia 19 éves hivatalnoknőt, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy román megszállt területéről jött át Miskolc környékére kommunista sejtrendszer kiépítésén dolgozni. Lukács Julia Nagyváradon született. Korán árvaságra jutott, gyermekkorát óta Salamon Elza eperjesi asszonynál nevelkedett és attól tanulta a kommunista eszméket. Római katolikusnak született, aztán zsidó vallásra tért át és később a szombatosok felekezetehez pártolt. Lopásért, csavargásért már büntetve volt és a románok kémkedés miatt két évi börtönre ítélték. Kiszabadulása után Bukarestben élt, ahol kommunista társaságba keveredett. Tavaly a nagyváradi kommunista párt megbizásából jött át Borsodmegyébe és dolgozott a sejtrendszer kiépítésén; az ifjumunkások körében és a baptisták közt agitált nagy erővel.

„Itt nem érdemes agitálni”

A debreceni törvényszék Balogh-tanács szombatán délelőtt kezdte meg a tárgyalást a kommunista agitátornő ügyében. A fogházból kócos, borzas hajjal vezették elő Lukács Juliát, aki da-

Mihályék letettek biztosítékul, az Általános Közvetítő Bank állította ki, akinek igazgatóját, Kell Jakabot épen most tartóztatta le a budapesti rendőrség biztosítékul szolgáló takarékbetétkönyvek hamisítása miatt. Ez az igazgató látta el a letartóztatottakat takarékbetétkönyvekkel szabadlábrahelyezésük ellenében követelt biztosítékul, ez látta el az országban igen sok vállalkozóját és iparosát ilyen biztosítéki takarékbetétkönyvvel, amit boldog-boldogtalannak rendelkezésére bocsátott. Lehetetlennek tartjuk, hogy az építésvezetés tudná, hogy ezeknek is ilyen könyvük van benn biztosítékul, amely ezeketán föltehetően egy fillért sem ér. Már most felvetődik a kérdés, kit terhel mindezekért a felelősség ilyen óriási értékű vállalkozásnál.

Megnéztük egyébként a vállalkozó, Katona Mihály és „társ”, eddig teljesített munkáját. Két hónap alatt idegen munkásokkal a vállalkozók mindössze a pince földmunkáit végeztették el. Ilyen munka mellett épen két év, ha nem több kell a vállalt munkájuk befejezésére. Ugy tudjuk, Debrecen képviselői a dolgot az országgyűlésen is szóvá teszik, több törvényhatósági bizottsági tag pedig rendkívüli közgyűlés összehívását követeli. Mindkét beavatkozás szüksége is, hogy e homályos ügyre fényt vessenek.

(pd)

cesan áll meg a bíróság előtt és ellenséges szemmel nézi a hallgatóságot.

Az elnök kérdésére kijelenti, hogy nem agitálni jött magyar területre. — Itt nem érdemes, — mondta. — Az igaz, hogy én kommunista vagyok, de nem dolgoztam sejtrendszer kiépítésén. A munkásokkal szakszervezeti kérdésekről tárgyaltam és a baptisták vallási szempontból érdekeltek. Tagadja, hogy külföldről külték

Elegáns hölgy csak

PALMA-LOUIS

sarkot hord.

Friss sertésfej és láb már ismét kapható olcsó árban Vidoni szalámigyár Magos uccai üzletében

volna agítálni és pénzt kapott volna. Azt elismerte, hogy kommunista agitátornoképző iskolát tanult, de képzettségét nem érvényesítette magyar területen, csupán Borsodban lakó testvérbátyját jött meglátogatni. Beismerő vallomást azért tett, mert kényszerítették rá.

Az első tanu **Fekete József** hejőcsabai gazdálkodó elmondja, hogy több napon át szállást és ételmet adott Lukács Juliának, aki nagyszüleinek jó ismerőse volt. Lukács Julia érdeklődött, hogy a szakszervezetben készülnek-e valami akcióra. A tagadó válasza dühösen mondta: — Elég szegény és gyáváság, hogy nem készülnek az akcióra.

Propaganda a baptisták körében.

Hág Pál és **Korpa József** baptista földmivesek elmondják, hogy Lukács Julia, mint baptista kereste fel őket. Én szabadelvű vagyok — mondta — és szabadelvűeket keresek; nem hiszek sem Istenben, sem a Krisztusban. A bibliát sem hiszem, csak azt tudom, hogy kommunistának kell lenni. Elmondta még, hogy kilenc társával jött Bukarestből, hogy kommunista szervezkedést folytasson magyar területen. A baptisták elhidegültek Lukács Juliától, mikor megtudták, hogy nem hisz az Istenben. Szemrehányást tettek neki, mire Lukács Julia azt mondta:

— Ilyennek is kell lenni, valakinek csak csinálni kell és én kész vagyok meghalni a kommunista elvekért. **Boldizsár Vilmos** baptista tanu előadja, hogy őhozzá elment Lukács Julia és kedves testvérnek szólította. Azt hitte, hogy szintén baptista és szívesen fogadta. Lukács Julia kifejtette aztán, hogy ő szabadelvű, mire a tanu a Biblia szavaival felelt: — Én ezt a vallást nem ismerem, de az Úr mondá: Mindegyiket próbáljátok és amelyik jó, azt megtartsátok. A tanu a kérdésekre bibliai idézetekkel válaszolt a bíróságnak is. Vallomására nem tett esküt, mivel baptista, csak fogadalmat.

Dühöng a vádlott az ítélethirdetés után

A tanukihallgatások után a bíróság bűnösnek mondta ki Lukács Juliát az államrend erőszakos felforgatására irányuló vétségben és ezért egy évi fogházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után Lukács Julia dühöngeni kezdett és szitkozódva rohant a bíróságnak. Ha az ör idejében le nem fogja, kínos botrányt csinált volna. Így aztán csak káromkodott. — Hol van itt az igazság? — mondta. — Így tesz az embert véres kommunisztává, én ártatlan vagyok, nem vagyok bűnös!

A dühroham multával sirögöröcsöt kapott és folyton az anyját hívta segítségül. Nagynehezen sikerült lecsillapítani és az elnök kérdésére kijelentette, hogy felebez. A dühöngést ekkor újra kezdte és mikor kivezetették a folyosóra, elájult, majd a porban fetrengve hangosan siránkozott. A kábult nőt vízzel locsolták fel és csak nagynehezen sikerült levezetni a fogházba.

WACHA fest, tisztít, mos
Simonffy u 55

Negyven tagu finn tanulmányi társaság érkezett szombaton Debrecenbe

Mindenütt melegen Unnepelték a finn vendégeket

Szombaton délben negyven tagu finn tanulmányi csoport érkezett Debrecenbe. A finneket a testvéremzet fiainak járó szeretettel fogadta Dbrecen közönsége és mindent elkövetett, hogy jól érezzék itt magukat.

A fogadtatás

A finn vendégeket már a déli gyorsvonatnál várták s fogadtatásukra megjelentek a hatóságok és testületek képviselői is, de a finn tanulmányi csoport csak a délután 2 órakor befutó személyvonattal érkezett meg. A pályaudvar Perronján tiszteletükre felsorakozott az egyetemi bajtársi egyesületek diszszázada és számos társadalmi előkelőség is megjelent, élükön dr. **Hadházy Zsigmond** főispánnal, dr. **Vásáry István** polgármesterhelyettesével, dr. **Lencz Géza** és dr. **Ilyefalvi Vitéz Géza** egyetemi tanárokkal, **Sesztina Jenő** kormányfőtanácsossal, a kereskedelmi és iparkamara elnökével, dr. **Rácz Lajos** gazdasági főtanácsossal, a mezőgazdasági kamara igazgatójával és **Békés Lajos** kereskedelmi tanácsossal, a Kereskedő Társulat alelnökével.

A vonat termes kocsiából kiszállt finneknek fővetéssel tisztelgő egyetemi diszszázad **harsány Eiven Suomi! — Éljen Finnország!** kiáltással üdvözölte a vendégeket, akiket láthatóan jólesően lepelt meg a fogadtatás. A társaság, többnyire szálás, szőke férfiak, akik közt egy vezérkari ezredes egyenruhája tűnik fel, a diszszázad előtt ellépve, az első osztályú váróterembe ment, ahol akkor már felsorakozott a Városi Dalegylet, **Forrai István** vezetésével. A dalegylet a finn himnuszt énekelte el finn nyelven, bensőségesen, amit a vendégek meghatottan hallgattak s ünnepi érzéssel hallgatták a testvéremzet nemzeti dalát a fogadók is.

Vásáry István dr. polgármesterhelyettes Debrecen város közönsége nevében üdvözölte lendületes beszéddel a testvérnép fiait, rámutatva arra, hogy a két sokat szenvedett nemzetet milyen szoros szálak kapcsolják egybe. A testvériség szép tanujelét adták a finnek a magyar nemzetgyűlés tagjainak páratlanul meleg fogadtatásával s ezek a szeretettel teljes, baráti és rokoni érzések a mi szívünkben is élnek. Ha ezt talán a külsőségekben nem is tudjuk teljesen kimutatni, azért van, mert a magyar nemzet lelke sir. Kéri a vendégeket, hogy érezzék magukat otthon Debrecenben, a nagy magyar városban.

A vendégek a **Faragó József**

Harisnyák,
rövidárúk olcsón
Breider Györgynél
Szent Anna ucca 2.

által tolmácsolt üdvözlést éiénk tetszésnyilvánítással fogadták.

Antti Tulenheimo, a helsinki egyetem rektora, Finnország volt miniszterelnöke válaszolt nevében, legmelegebb köszönétet fejezve ki a nemes város minden civisének a gyönyörű, páratlanul meleg fogadtatásért, amilyenben seholsem volt részüik. A legszentebb finn dalnak finn nyelven való előadása és a szeretetnek áradó melegsége mind nyájukat annyira magával ragadta, hogy csaknem könnyekig megvannak hatva. A messze északról jöttek, komor erdős hazájukból hogy megismerjék ezt az országot és megvannak győződve róla, hogy az üdvözet, amivel fogadták őket, a legbensőbb szeretettel van telve. Hangsúlyozza, hogy a finn nemzet hűséges testvére a magyaroknak, amellyel össze van forrva.

A szeretettel teljes, megkapó egyszerűségű beszéd után a finnek háromszoros éljenti kiáltottak Magyarországra, amit a fogadók ugyancsak háromszoros éljennel viszonzottak.

Sesztina Jenő közvetlen melegségű szavakkal a Tiszántul tiszczernyi kereskedője és iparosai részéről üdvözölte a finn testvéreket, kérve őket, hogy nézzenek szeretettel körül Magyarország gyönygyében s legyenek elnézéssel, hiszen a mi erőnket legyőztették. **Rácz Lajos** dr. hét vármegye gazdatársadalmának üdvözlését tolmácsolja. Erővel teljes szavakkal hangoztatta, hogy a magyar Alföld nem fogja cserben hagyni a magyar földet s minden tavasszal új vetés zsendül a barázdákban. Viszontlátásra mielőbb a boldog Nagymagyarországra! — fejezte be hatásos beszédét.

Antti Tulenheimo a két üdvözlésért a legmelegebb köszönétet fejezte ki s kijelentette, hogy megvan győződve arról, hogy a számos kapcsolat közt, amely a finneket a magyarokhoz fűzi, a legszámtovábbak épen a gazdasági kapcsolatok. És megvan győződve arról, hogy Isten szent napja a legrövidebb időn belül a boldog, megelégedett Nagymagyarországra árasztja majd sugarát.

A hatalmas éljenzéssel fogadott beszéd után a vendégek a bajtársi egyesületek és az éljenző közönség sorfala közt a HÉV. különcsijaira szálltak és az Arany Bikába mentek, ahol a város ebédet adott tiszteletükre.

A város ebédje

A finn vendégek tiszteletére rendezett bankett délután négy órakor kezdődött az Arany Bika üvegtermében. A terem izlésesen fel volt díszítve magyar és finn zászlókkal, zöld koszorúkkal. A magyaros, izletes ebéd közben dr. **Vásáry István** polgármesterhelyettes mondott felkőszöntőt, melyben utalt a magyar és finn nemzet rokonságára és arra a nagy csapásra, mely a világháboru után a finnek testvéremzetét, a magyarokat

érte a békekötéssel. Beszéde végén kívánta, hogy a kapcsok, melyek a két nemzetet összefűzik, még szorosabbá váljanak a jövőben. A felkőszöntőre **Antti Tulenheimo** volt finn miniszterelnök egyetemi rektor, Helsinki szenátusának elnöke válaszolt. Beszélte a feljúló szeretetről, mely egy év-czreddel ezelőtt együttartotta a magyarokat és a finneket. Kívánta, hogy ügyünk nemzetünk javára forduljon. Beszéde végén éltette a magyarokat, a finn nép testvérét. A finn vendégek felálltak és háromszoros éljenti kiáltottak a magyarokra.

A város megtekintése

A jól sikerült bankett után öt órakor autókön és kocsikon indultak a vendégek a város nevezetességeinek megtekintésére.

Az egyik csoport az iparvállalatokat tekintette meg s a szemle után a kereskedelmi és iparkamarához ment, ahol a finn kereskedelmi és ipari érdekeltségek vezetői beható tanácskozásokat folytattak **Sesztina Jenő** kamarai elnök felsőházi taggal, **Békés Lajos** alelnökkel, dr. **Radó Rezső** főtitkárral s a kamara még néhány nagytekinélyű vezetőtagjával.

A másik csoport **Csűrös Ferenc** dr. kulturtanácsnok vezetése mellett a kulturális emlékek s intézmények iránt érdeklődött. Megnézték vendégeink a református kollégiumot, a Déri-muzeumot, az egyetemi belklinikákat s még néhány tanintézményt.

A harmadik csoport **Nánassy Andor** képviselő és **Vargha Kálmán** felsőházi tag, gazdasági akadémiai igazgató kalauzolása mellett a pallagi gazdasági akadémiát s néhány közeli gazdaságot tekintett meg.

A három csoport aztán 9 órakor az Arany Bika szálló szépen díszített üvegtermében találkozott, a kereskedelmi és iparkamara bankettjén. Az izlésesen feldíszített terem éttermi bejárata fölötti tölgylevelű füzérek a finn és a magyar zászló koronázták. Alatta táblán a következő felírás:

TERVET ULLEET!

Magyarul: Isten hozott!

A vacsora étrendje a következő volt: Erőleves csészében, hideg toktatármártással, vegyes sült körettel, saláta, befőtt, Mille Fleurs, gyümölcs, sajt, fekete kávé, rizling.

Az első felkőszöntőt **Sesztina Jenő** felsőházi tag mondta, a maggyárság meleg szeretetét tolmácsolta a vendégek iránt s figyelmeztette őket, hogy amit itt látnak, az csak elsenyvedt kereskedelem s romokban heverő ipar. Kérte a vendégeket, hogy hazájukban tegyenek meg mindent Magyarország feltámadása érdekében.

Dr. E. **Hallio**, a helsinki vásár

24 havi részletre
varrógépet, kerékpárt
és gramophont kaphat
Molnár Testvéreknél
a Nagytomlornál. Telefon 772

Megérkeztek a legfinomabb és téli angol áru különlegességek
MOSKOVITS JÓZSEF angol uri szabó divattermében **PIAC UCCA 41. SZ.**

vezértükára válaszolt a finn vendégek nevében. Könnyekig meghatotta őket a Magyarországon tapasztalt fogadtatás. Úgy rémlett a vendégeknek, hogy mindenkivel, akit láttak, találkoztak már valamikor. (Taps.) Ennek nagy jelentősége van. Gyermekkorukban megtanulták, hogy a magyar nemzet az adott szót meg nem szegi soha. Ez így is van. Úgy látjuk, hogy itt üzleti téren is olyan emberekkel állunk szemben, — folytatta a szónok, — akikben bizhatunk. A finn—magyar kereskedelmi kapcsolatok kiépítése mindkét országnak javára válik s lehetséges is. Az üzleti összeköttetés első feltétele, hogy Finnországban jegyezzék a magyar valutát s Magyarországon a finnet. Ennek a kirándulásnak meglesz ez az eredménye. A magyar kulturát ientartania és diadalra juttatni a finn papiros segítségével lehet. Ez az összeköttetés szimbolikus. Magyar és Finnország közös boldogulására üríti poharát. (Általános taps és éljenzés.)

Dr. *Illyefalvi Vitéz Géza* egyetemi prorektor, *Nánássy Andor* képviselő, *S. Szabó József* ref. főgimnáziumi igazgató, *Antti Tuolenheimo* professor, volt finn miniszterelnök, dr. *Radó Rezső* kamarai főtitkár és dr. *Rácz Lajos* kormányfőtanácsos, a mezőgazdasági kamara igazgatója mondtak még felköszöntőt. A banketthez szép, magyar nótákat hozott *Kiss Béla* kitűnő zenekara.

Klubok és egyesületek rögtönzött táncmulatsága

A belügyminisztérium legutóbbi rendeletét adott ki, amelyben közli a városi hatóságokkal, hogy a klubok és egyesületek, ha belépti díj nélkül rögtönzött táncmulatságot rendeznek, amihez joguk van, nem kell rendőri engedélyt kérniük és így rendőri felügyeletet se kell kérniük.

A városi tanács foglalkozott most ezzel a rendelettel s megállapította annak alapján, hogy a kluboknak és egyesületeknek a rendelet értelmében tehát ilyen rögtönzött táncmulatság után vigami adót sem kell fizetniük.

A városi tanács ennek kimondása mellett értesítette a számvivőség vigalmi adót kezelő osztályát a rendelet tartalmáról, — egyben azonban kimondta, hogy figyelmezteti a klubokat és egyesületeket, hogy ezeket a rögtönzött táncmulatságokat jelentsék be a vigalmi adó ügyosztálynál, hogy a szükséges ellenőrzést gyakorolja.

— **A debreceni fűszerkiskereskedők társasvacsorája.** A debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete szombaton este népes családias összejövetelt tartott Márkus Jenő és fiai Városház éttermében. Az összejövetelen hetvennél több tagja az egyesületnek jelent meg családijával együtt. Az összejövetel, amelynek rendezésében Kovács János alelnök és Glück Izidor főtitkár buzgókodtak fáradságtalanul, az egyesület tagjai között jó viszonyt még jobban megerősítette. A megjelentek a legjobb hangulatban sokáig voltak együtt. A vacsora és felszolgálás méltán dicséri a két vendéglostimárkus Jenőt és Márkus Károlyt.

Nagy társadalmi és művészeti esemény lesz a Vecsey-ünnep

Báró Vecsey Ferenc a világhírű hegedűművész, Debrecen város díszpolgára tudvalevően Budapesten és néhány magyar városban hangversenyt ad, melyeknek összes bevételét jótékony célra fordítja. József főherceg áll az élén ezeknek a hangversenyeknek és az ő felkérésére dr. Hadházy Zsigmond főispán egybehívta Debrecen társadalmi és zenei korifeusait, hogy a Vecsey ünnepet velük megszervezzék. Debreceni vonatkozást különösen az ad Vecsey hangversenyének, hogy a nagy magyar művészt legutóbb Debrecen város díszpolgáraként választotta, a díszpolgári oklevelet azonban mindezt át nem adhatta, mert a művész világkörüli körutat tett s többek között Japánban hangversenyzett.

Az értekezleten ott voltak dr. Magoss György polgármester, Márk Endre, Vámos ezredes a körletparancsnok képviselőiben, dr. Csiky József, dr. Ady Lajos, dr. Lukács József, dr. Tüdös Kálmán, dr. Csűrös Ferenc, dr. Sebestyén Lipót, dr. Nyíry Ernő, P. Nagy Zoltán, Bárdos Géza, Balás Károly, dr. Verzár Frigyes, László Miklós körletparancsnok, dr. Magoss Györgyné távollétüket kimentelték.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán elmondotta, hogy Vecsey Ferenc báró jó magyar szíve sugallatát követve, immár másodízben set a

magyar hazája gonddal-bajjal süttötjainak segítségére. Aki valaha hallotta, nem felejt el Vecsey csodálatos muzsikáját, melynek nincs párja a világon. Felkéri a megjelenteket, hogy teljes szívvel-lelékel legyenek rajta, hogy a hangverseny a magyarság ünnepe legyen. Megemlíti, hogy József Ferenc főherceg a Vecsey hangverseny alkalmából el fog látogatni Debrecenbe.

Dr. Kuthi Sándor ismertette ezután a hangverseny programját. A művész hangversenyének egész bevételét jótékony célra, felerészben a Vecsey-alapra, felerészben a debreceni orvosi klinikák szegény betegei javára adja. A Debreceni Zenekedvelők Köre teljes erejét a nagy cél szolgálatába állítja. Kéri a hatóságok és társadalmi egyesületek vezetőit, hogy propagálják a hangversenyt a maguk hatáskörében.

Dr. Magoss György polgármester a város nevében kijelentette, hogy a város ünnepélyesen kívánja fogadni a nagy magyar művészt és a díszpolgári oklevelet József főherceg megnyitó beszéde után személyesen fogja átnyújtani Vecsey bárónak. Az ünnep fővédnöke József főherceg, a közönséghez intézendő felhívást pedig dr. Hadházy főispán, dr. Magoss György polgármester, dr. Ghiczy Tihamér kapitány, Márk Endre ny. polgármester írják alá.

Szombaton este újból botrányos tüntetések voltak a Nemzeti Színház és környékén

Héjjas Iván irodalmi elvarátai tovább garázdálkodnak

Budapest, okt. 22
Azok a sötét erők, amelyek tegnap este egy macedóniai komitáció harchoz hasonló szintérré varázsolták a Nemzeti Színház környékét, a jobboldali sajtó nem szűnő lelketlen uszítására ma is felvultak és újabb uccai tüntetéseket provokáltak. Úgy látszik, hogy azok az urak, akik ezeket a botrány-tüntetéseket kiagyalták és az egyetemi fiataltság befolyásolható, félrevezetett részét immár másodszor hajítják a rendőrkardlapok felé, nem elégedtek meg még a tegnapi sikertelenséggel.

Alantas felekezeti szempontból tovább feszítik a hurt és olyan sorozatos botrányok színhelyévé teszik a magyar fővárost, amely a bel és külföld művelt közvéleményét a legtöbbször mértékben felháborítja és elkezeríti.

Szomorú Dezső személyén és darabján keresztül akarják újból aktivvá tenni az orgoványi szellemet, tmelyről pedig már azt hittük, hog a mult sötét emléke marad. Azt meg kell állapítanunk, hogy

a magyar rendőrség ebben az esetben tegnap is, ma is a törvény szellemében teljesítette kötelességét.

Reméljük, hogy az illetékes körök ezután is csak rendészeti kérdésnek fogják tekinteni a félrevezetett ébredő rohamcsapatok garázdálkodását és lankadaian eréllyel

védik meg néhány száz kótyagos ifjonccal szemben a magyar kultúra szabadságát és a főváros rendjét, nyugalmaát és biztonságát.

Ma este hét órakor már több száz lönyei egyetemi hallgató, akik közé sok uccai suhanc keveredett, lepte el a Nemzeti Színház környékét.

Erős rendőri készség nyomta vissza a zsidóságot gyalázó tömeget a mellékúccákba és igyekezett rendet teremteni, am nem ment könnyen. Füttyülés, rekedt ordítás, abcugolás harsant fel az uccákon és több helyen valóságos kö-zápor zudult a kötelességüket teljesítő rendőrökre. A rendőrségnek csak fél 11 órára sikerült a színház környékén teljes rendet teremteni.

A Nemzeti Színház mai előadását kisebb tüntetésekkel zavarták meg. Az előadás megkezdésekor több fiatalember jeggyel akart bejutni, de a rendőrség megakadályozta a nézőterre való bejutásukat, azon megokolással, hogy ott tüntetést rendezhetnek, mire a fiatalemberek a jegyek árát követték vissza, hangos zajongás közben. A fiatalembereket a rendőrség eltávolította a színház közeléből.

A karzatokon és a földszinten elhelyezkedett tüntetők már az első felvonásközben erős köhögéssel, tüszögéssel próbálták zavarni az előadást.

Figyelmeztetjük

t. vevőközönségünket, hogy a közkedvelt világhírű és legelsőrangú anyagu és illatosításu

Orient rózsa és Kárpáti ibolya

pipere-szappanaink külső csomagolását és jellegzetes crepe papirossal borított dobozát

utánozzák!

Addig is, míg a megindított eljárás befejezést nyer, felhívjuk b. figyelmét arra, hogy

csak azon szappanok a mi készítményeink, amelyeknek egy a külső sima borítópapirosán, mint a belső crepepapirossal borított dobozain a következő felírás van:

„Csakis a KLEIN-féle Rose d'Orient

illetve

Violette des Carpathes pipereszappan a valódi!

Egyben közöljük, hogy a megnyilvánult óhajnak eleget teendő, forgalomba hoztuk ismét a háboru előtti időben rendkívül közkedveltségnek örvendőit

Orient rózsa arcápoló-krém

és

Kárpáti ibolya arcápoló-krém

száraz minőségben nappali használatra és zsíros minőségben éjszakai használatra.

E krémek kitűnő anyaguknál és kellemes illatuknál fogva az arc-bőr ápolására és szépítésére felmulthatatlan szolgálatot tesznek.

Kapható minden szaküzletben!

KLEIN ÉS FIA

finom pipereszappan és illatszergyár Rt.

kt. udv. szállító.
József főherceg öfensége udv. szállítója.

Budapest, VI., Dob ucca 11—13.

A második felvonásban történt a botrány. Szünni nem akaró tapsal zavarták meg az előadó művészeket, akik egy ideig nem jutottak szóhoz. Csakhamar éles füttyező hangzott és egy pattozó békát dobtak le.

Márkus Emilia végül is a színpad előreszéhez állva, a tüntetők felé fordulva így szólt: Várják meg legalább az előadás végét!

A rendőrség a karzatok egyrészt kiürítette, mire az előadást folytatták. Ekkor már a közönség egyrészes további botrányokat sejtve eltávozott a színházból. A karzatokról eltávolítottak egyrésze a színházi bejárók előtt hangosan követelte, hogy fizessék vissza a belépőjegyek árát. Ezután

még néhány durranó békát dobtak le, amelyek hangosan pattantak fel.

Egyébként a kisebb incidensektől eltekintve, az előadás nyugodtan véget ért.

A színház körül a rendőrség kordont vont és a színház közelében zavaró incidens nem történt. Valamivel távolabb a kordon szélen több helyütt visszaszorította a rendőrség előnyomulásukat, miközben a színházból eltávolítottakkal együtt mintegy

80-100 embert a rendőrségen előállítottak.

A Köruton a Baross kávéház előtt a tüntetők egy nagyobb csoportja kövekkel kezdte dobálni a rendőrséget. Egy rendőrfelügyelőt megsebesítettek, ezenkívül két rendőrt ért még ködöbás, mire lovasrendőrök kardlappal széoszlatták a tömeget. A tüntetők közül mintegy nyolcan szenvedtek sérülést, akiket a mentők részestettek első segélyben. Egy embert súlyos fejszerűséssel a Rókusba szállítottak.

Rádió műsor

VASÁRNAP.

Budapest (555.6). 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Zenésmise az egyetem-
téri templomból. 11.15: Evangélikus
istentisztelet a bécsikaputéri temp-
lomból. 12.30: Szimfonikus zenekari
hangverseny a Zeneművészeti Főis-
kola kupolaterméből. 14: Pontos idő-
jelzés, időjárásjelentés. Utána: Ma-
hács Mátyás „Az őszi gyümölcsfa te-
lepitése”. 15.30: Dr. Sávoly Ferenc
„Az időjárás és a mezőgazdaság”.
16: Kálmán bácsi mesél a gyermekek-
nek. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés. 17: Magyar Tárogatós Né-
gyes hangversenye Kurina Simi és
cigányzenekarának kíséretével. 18.45:
Sebestyén Ede felolvasása „Mikszáth
Kálmán”-ról. 19.15: Sport- és lö-
versenyeredmények. 19.30: Jacobi-
emlékest. „Sybill”. Operett három fel-
vonásban. Utána: A Dunapalota nagy-
szállóból jazz-band.

HÉTFŐ.

Budapest (555.6). 9.30: Hírek, köz-
gazdaság. 12: Pontos időjelzés, hí-
rek, közgazdaság. 13: Időjárás- és
vizállásjelentés. 15: Hírek, közgazda-
ság, élelmiszerárak. 16.45: Pontos
időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
17: Dr. Schütz Antal egyetemi tanár
felolvasása: „Mit várhatunk és mit
nem várhatunk a bölcsellettől?” 17.35:
Pertis Jenő és cigányzenekarának
hangversenye. 20: Német nyelvokta-
tás. (Dr. Szentgyörgyi Eduárd.) 19:
Mit üzen a rádió? 20.30: A Filhar-
moniai Társaság hangversenye a Ze-
neművészeti Főiskola nagyterméből.
22.30: Pontos időjelzés, hírek, közle-
mények. Utána: Művész- és táncle-
mezek.

Mielőtt rádiót vásárolj

kérjen ajánlatot a

SÜSS RÁDIÓ GYÁRTMÁNYOKRA ÉS VEZÉRKÉPVISELETI CIKKEKRE

Új katalógusunk kívánatra ingyen és bérmentve.

SÜSS NÁNDOR R. T.
Budapest, V., Vigadó u. 1.

Videki rendelések azonnal eszközölteknek.

— Elmarad az Iparoskör dél-
utánja. Az Iparoskör elnöksége ez
után hozza tagjai, valamint az ér-
deklődő nagyközönség tudomására,
hogy a ma délután 4 órára hirde-
tett kulturdélután Juhász István
elhunytja miatt elmarad. Az elő-
adást a jövő vasárnap tartják meg.

Sógorfojtogató részeg, változatosságra vágyó szegényházi ápolít és nőbarát kerékpáros a rendőrbíró előtt

A rendőrség kihágási ügyosztálya
nak folyosója minden reggel megteli
azokkal, akik az éjszaka folyamán ke-
rültek rendőrkézre, különböző kihágá-
sokért. A leggyakoribb vendégei a
folyosónak a részegek, akiket a rend-
őrök szednek fel az ucca kövéről és
nagy bosszankodások közt cipelnek
fel a rendőrségre. A részegeket csu-
pán a fiatal leányok, a munkához nem
jutó cselédleányok mulják felül, akik
engedély nélkül keresik kenyerüket az
uccasarkokra kiállva. — A legtarkább
népség verődik össze a szigorú arci
rendőrök felügyelete mellett és a fo-
lyosó padjain szorongva várják, mi-
kor kerülnek a rendőrbíró elé. — A
ügyek gyorsan peregnék és mégis alig
tudják déli két órára befejezni a tár-
gyalásokat: rengeteg a munka a kihá-
gási ügyosztályon. A rendőrbíró egy
órai munkáját végignéztém.

A vigyázatlan kerékpáros és a szigorú rendőr.

A vádlott épen egy fiatal napszámos
Nagy Sándor. Azzal vádolják, hogy a
Csapó uccán a kerékpárjával nekiro-
hant a sarki rendőrnök és annak meg-
ütötte a lábát.

A rendőrbíró megkérdi: Miért nem
tudott vigyázni. — Vigyáztam én min-
dig nem volt velem soha semmi baj
De tetszik tudni, egy nagyon szép
lány ment át az uccán és az után for-
ditottam a fejem, azért nem láttam a
a rendőr urat. Ő kitérhetett volna, de
hát ő is a lányt nézte és így egymás-
nak mentünk. Beismeri, hogy nem vi-
gyázott? — Be, de nem egészen én va-
gyok a hibás. — Kihirdetem az íté-
letet: szabálytalan hajlásért nyolc
pengő pénzbüntetést kap. Az ítélet el-
len felelbezzhet. — Nem felelbezzek
én, megnyugszom, amit a nagyságos
fogalmazó ur rendel.

A rendőrbíró a panaszos rendőrhöz
fordul: Maga, mint sértett, nyilatkoz-
zék, megnyugszik az ítéletben. —
Nem, Nem nyugszom meg, mert a for-
gócsonom még most is lóg és azért
nem nyolc pengőt érdemel. — Nagy
Sándor panaszosan szól a rendőrbíró-
hoz: Tetszik látni, ilyen ember! Van
lelke egy szegény napszámosnak a
romlására törni — és kezével int
egyvet, ami nem épen hizelgő a bíró-
nál is szigorubb közrendőre.

A részeg ember, aki fojtogatta a sógorát.

— Allítsák be a következőt! — szól
a rendőrbíró és a markos rendőr már
küldi a szobába Lakatos István vas-

utast, aki nagy botrányt csinált része-
gen.

— Tudja maga, jó ember, miket esi-
nált az éjszaka? — fogadja a rendő-
rbíró.

— Nem tudom én, mert részeg vol-
tam, hogy a kabátomat még most se
tudom, hol hagytam.

— Elmondom, mivel van vádolva
A Homokkertben egy kocsmban a
sógorával, Fekete Mátyással találko-
zott és alaposan leitta magát. — A
kocsma előtt a sógorát megtámadta
és fojtogatta, úgy, hogy idegenek szá-
badították ki a kezéből.

Lakatos, aki alaposan meg van ró-
mulva a következményektől, tiltako-
zik:

— Én a sógorot bántottam volna?
Hát az nem lehet való!

— De annyira való, hogy a fuldok-
ló sógor rendőrért kiabált és az hoz-
ta magát ide.

— Kérem, én nagyon restellem a
dolgát és majd csak elintézem a só-
gorral a fojtogatást, ne büntessenek
meg, mert nagy szegény volna —
mentegetőzik Lakatos. Nem is lett íté-
let az ügyben, elnapolták a tárgya-
lást, mert még azt is meg kell álla-
pítani, hova lett a kabátja és pénz-
tárcája.

Aki unja a szegényházat.

Lakatos után özv. Szathmáry Gá-
bornét állítja elő a rendőr. Az a bü-
ne, hogy megszökött a városi szegény-
házból és a városban kószált, az uc-
cán hált.

— Miért szökött meg a szegény-
házból?

— Hát, kezét csokolom, engem már
öt éve, hogy beutaltak és nem adtak
kimenőt soha, pedig ugy-e, még a ka-
tonáknak is van kimenőjük. Nagyon
meguntam a szegényházat és mikor
azt mondták, hogy nem adnak kime-
nőt, megszökötem.

— Ötven éves fejjével nem szégyel
megszököni onnan, ahol magának
gondját viselik?

— Hát már nagyon meguntam, az-
tán azért tettem.

— Tudja, honnan hozta a rendőr
ide?

— Igen, a Bethlen uccán aludtam
egy lépcsőn és ott vett észre. Felé-
resztett és bekisért, pedig mondtam,
hogy nem loptam és nem bántok én
senkit.

Az ötven éves szegényházi ápolítat
nem büntetik meg, mert megállapít-
ható, hogy gyenge elméjű. Visszakül-
dik a szegényházba. Az asszony, ami-

kor meghallja, hogy visszaviszik, egy-
szerre mérges lesz és ingerülten mond-
ja:

— Tudják az urak, hogy meguntam
nagyon és azért szöktem el, hát ak-
kor miért visznek vissza? Ez nem
igazságos!

Perlekedni akar az öreg, de nem
hallgatnak rá és a rendőr kiteszkolja
a szobából.

„Engedjenek el, mert vár az emberem.”

Rongyosruhájú öreg asszony lép be
a szökevény szegényházi ápolít után.
Megáll az ajtó mellett és ugyancsak
biztatni kell, míg közelebb merészked-
dik az íróasztalhoz. Nagyon meg van
szegény ijedve. Alig tud az izgatott-
ságtól beszélni, dadog és egyszerre
csak keservesen elsírja magát:

— Mit akarnak tőlem a biztos urak,
nem vétettem én soha senkinek!

Mikor lecsillapodik, lassan elmond-
ja, hogy Hórus Sándornénak hívják,
az ura uccaspró és a Téglavetőben
van saját házacskájuk

Azt mondja a rendőrbíró:
— A rendőr azt jelenti, hogy maga
koldult az Egyházi téren és bement egy
hentesüzletbe is.

— Én nem koldultam, bevásároltam
a heti élelmei magamnak, meg az em-
beremnek. A rendőr látta a tele szaty-
rot és csak azt mondta: Na, öreg, be-
felé csak szaporán! Én nem tudtam,
mit akar, oszt jöttem, de már most
engedjenek el, mert vár az emberem.
Ki viszen neki ebédet? Nem tudja el-
gondolni, hol járhattam, nagyon meg-
éhezik az én vén emberem.

— Szóval maga azt állítja, hogy
nem koldult?

— Nem, de tessék már utamra en-
gedni, mit eszik az emberem délbén?
— motyogja a szegény öreg és türel-
metlenül topog.

— Ítéletet most nem mondok —
szól a rendőrbíró —, utánanézzünk az
ügynek. De a jövő csütörtökön eljő-
jön az új tárgyalásra!

— Igenis, eljövök, de most tessék
adni egy írást, hogy megmutassam az
én emberemnek, hol voltam és miért
nem tudtam ebédet készíteni.

Az öreg megkapja az írást és do-
hogva távozik:

— Így macerálják az embert, ha
öreg és rongyos a ruhája — mondja
és nyitva hagyja maga után az ajtót
a nagy sietségben, ahogy igyekszik az
emberéhez, aki türelmetlenül sópör
valahol. (b. m.)

— Az építőiparos tanoncirtó
mesterek figyelmét felhívom, hogy
a téli tanfolyam november elsején
megkezdődik s addig minden érde-
kelt tanulónak be kell iratkoznia.
Aki október 30-ig be nem iratkozik
és november 1-én a tanításon meg
nem jelenik, kihágást követ el s
ennek megfelelően büntetettik. Ez
uton is felhívom azért az érdekelt
munkaadókat, hogy tanoncaikat
haladéktalanul irassák be, mert az
elkésés egyetlen esetben sem fog
igazoltatni. Iparos tanonciskolai
igazgató.

SALVATOR FORRÁS

KELLEMES IZÚ, ÜDÍTŐ,
GYÓGY-, ÉS ASZTALI VIZ
VESE-, HÓLYAG-, RHEUMA-
BETEGEKNEK,
TERHES ES SZOPTATÓNÖK-
NEK NÉLKÜLÖZHETETLEN.
SAVALDÓ VASMENTES
KAPHATÓ MINDENÜTT!

Lábass Juci elismerő levele

KORZÓ DROGÉRIA

DEBRECEN
Piac ucca 42.

Alig mulik el nap, hogy a posta ne hozzon va-
lami kosmetikát vagy illatszert-ajándékot, amelyet csak
igen ritkán szoktam figyelemre méltatni. Véletlenül a
„Fantasie” kölni vizet felbontottam s nagyon kelleme-
sen lepelt meg az illata.

Azt hiszem, nagyobb dicséretet nem mondhatok
róla, minthogy azóta állandóan használom. Ahelyett,
hogy előnyeit részletezzem, kérek ismét két félliteres
üveggel küldeni.

Üdvözlettel

LÁBASS JUCI.

Emlékezés dr Popper Alajosról

Egy családi centennárium
1827—1927.

Egy centennáriumból kívánok megemlékezni, amelyet szűk családi körben ünnepelnek ma, de amelynek ünnepelt személye bizvást megérdemli, ha nem is az országos figyelmet, de Debrecen városának szerető érdeklődését. Dr. Popper Alajosnak emlékeztére gyűlnek ma össze városunkban a Popper-, Balkányi-, Lukács-, Hegedűs-, Simonyi- és Sebők-családok tagjai, hogy kegyeletesen elzarándokoljanak a családfő sírházhoz és hogy tiszta szeretettel és méltó tisztelettel áldozzanak atyjuk, nagyatyjuk és dédatyjuk megdicsőült emlékének.

De dr. Popper Alajos sohasem volt csak szűkebbkörü családjaé, hanem *szívvel-lélekkel hozzá volt növe városához, felekezetéhez, Debrecen egész művelt társadalmához* és így az emlékének szentelt centennárium méltán kiemelkedik a család szűk keretei közül és nemcsak megérdemli, hanem szinte meg is követeli sokkal szélesebb köröknek az érdeklődését.

Aki ma Debrecenben tul van a 30. évén, annak nem kell dr. Popper Alajost személyében bemutatnom. Ki ne ismerte volna ezt a kissé lassu járásu, csapzott bajszu, a szemüvegen keresztül is élénk és jószágos tekintetű öreg urat, amint 60, 70, sőt 80 évnek a terhével a vállán fáradhatatlanul látogatta betegeit, hogy rajtuk ne csak orvosi tudással, hanem egy bölcs elme fényes sugaraival, a jó szív melegével, a kellemes társalgásnak a varázs-szavaival segítsen, vagy legalább is bajukon enyhítsen? Ki ne emlékezne az öregebb debreceniek közzül azokra az emelkedett szellemű beszédekre, azokra a klasszikus formákhoz alkalmazkodó szónoklatokra, amelyek ajkáról elhangzottak a város közgyűlésén, amelynek évtizedeken át volt számottevő tagja, az orvos-gyógyszerész egyetben, amely diszelnökéül tisztelte, a Csokonai-körben, amelyet segített megalapítani és amelyről halálában is megemlékezett, felekezetének képviselőtestületében, iskolaszékében, emberbaráti intézményeiben, amelyeket nemcsak szóval, hanem áldozó tettekkel is szolgált?

Dr. Popper Alajos 85 évet élt (1827—1912.) és e hosszú élet Magyarország történetének legszébb és legboldogabb korszakára esett. E fényes korszakból dr. Popper Alajos kivette, ami benne szép és boldogító volt. Ifjúi lelkesedéssel rajonghatott a legnagyobb magyar államférfiak, *Kossuth, Deák, Eötvös* iránt, férfiu szilárdsággal szolgálhatta a kiegyezés kormányait, főképp *Tisza Kálmán* szabadelvű pártját, még azon frissiben gyönyörködhetett *Arany, Tompa* és *Lévay* nemzetvigasztaló költeményeiben, kezét szoríthatott a Debrecenbe ellátogató *Jókai*-val, akinek regényeit egykoron hirlapi folytatásokban olvashatta, orvosi, emberbaráti munkásságáért kitüntetésként kapott a legalkotmányosabb magyar királytól, *Ferenc Józseftől*.

Életének szépségéhez és boldogságához tartozott az is, hogy a sors megkímélte a világháboru megérésétől, azoktól a szeren-

Sanatorium

Maria-Grün

bei Graz, Steiermark

Gyógy- és vizsgyógyintézet

Legmodernebb orvosi kényelemmel és orvosi felszereléssel. Diétikus, hideg és meleg kúrával. 140 000 negyzetméter rezelek fekvésű saját park. — Vezető orvos: Dr. Stienen. Kérjék képes prospektust.

csétlenségektől és szenvedésektől, amelyek a világháboru nyomán hazájára és felekezetére szakadtak.

Dr. Popper Alajos élete a magyar történelemnek azt a korát tölti be, amelyben Kossuth szabadságszeretete, Deák törvénytisztelete, Eötvös emberisége, a magyar költők és írók lángelméje tizezrével, sőt százezerrel tette érzésben és nyelvben magyarokká a hazának idegenajku és nem egészen nemzeti szellemű fiait. Ez a korszak a *Jókai Uj földesurá*-nak, az *Ankerschmidteknek* a korszaka volt, amelyben a magyar szabadságszereteteknek, a magyar lovagiaságnak, a magyar nagylelkűségnek mindent magával ragadó ereje és mindent egybeolvasztó heve százezrekre és milliókra kiterjedt. Ez a korszak adta a magyarságnak a zsidók köréből a *Ballagiakat, Falk Miksákat, Vámbéryakat, Kármánokat, — Wahrmannokat*, stb., másrészt, a nemzetiségiek közzül pedig az *Irányiakat, a Huntalviakat, a Grünwald Bélákat, a Kiszleket*, stb. Dr. Popper Alajos boldogan és büszkén számította magát a maga szerénységében is ez országos nagyságokhoz, mert őt is azok a nagy eszmék, azok a fennkölt érzések tették szívvel-

lélekkel magyarrá, anélkül, hogy zsidó felekezetétől elszakították volna, anélkül, hogy az emberközösség, a humanizmus ideáljai közzül csak egyet is meg kellett volna tagadnia.

Dr. Popper Alajoson egy kisé változott formában teljesedett be az ötödik parancsolat. A jó Isten nem azért ajándékozta meg hosszú élettel, mert tisztelte atyját és anyját, — ámbár az ilyen nemes szívet bizonyára eltöltötte ez a köteles érzés is, — hanem azért jutott neki osztályrésül a patriarchális életkor, hogy sokáig szerethessék, tisztelhessek őt hitvese, gyermekei, unokái, közelebbi és távolabbi hozzátartozói. De ez a szeretet és tisztelet nem merült ki a hosszú élet folyamán, nem zárult be a bezáródó serral, mert ime most 15 évvel a halál után, a centennárium évében teljes erejével és hevével lobban fel és körülrajongja a debreceni zsidó temetőnek egy egyszerű síremlékét.

A gyermekek, az unokák, a rokonok szeretetének és tisztelének lobogó lángjába hadd vegyüljön belé az én megemlékezésemnek a halvány mécsese is, hogy az is hirdesse: *Aldott az igaznak emlékezete!*

Kardos Albert.

Milliárdokat érő bélyeganyag van az első debreceni bélyegkiállításán

Teljes a kiállítás sikere — Páratlan gyűjtemények az eszperantó csoportban

A debreceni első bélyegkiállítás vasárnap délelőtt nyílik meg s várja a közönség tömegeit, amelyeknek egyuttal páratlan látványban lesz részük. Szinte kábitó látványosság a Kereskedő Társulat disztermében már összeállított bélyegkiállítás. A bélyegek tizezrei, így, szépen összeállítva színpompás képet nyújtanak, amelyben eleinte még a szakértő is alig tud eligazodni. Óriási táblákon mindjárt a kijárat előtt alkalmi bélyegek tömege pompázik. Üveglapok alatt hosszú asztalokon kincseket érő gyűjteményeket teregettek ki a debreceni gyűjtők. Vitrinokban ritkaságok kápráztatnak el. Régi levelborítékok például a K. Tóth Kálmán tanácsnok vitrinjében, — amelyekre csodálattal tekint a bélyeggyűjtő. — A másik vitrinben Vargha Károly speciális gyűjteménye, amelyet a falon táblákra ragasztott ritkaságok egészítenek ki.

Bíró Marcell debreceni és magyar gyűjteménye előtt órákig állottak a budapesti vendégek, akik már ma leérkeztek a debreceni bélyegkiállításra. Ebben a gyűjteményben debreceni zónabélyegek páratlan ritkaságai vannak meg. Keiner Armin gyűjteménye, Békés István teljes német szükségpénz* gyűjteménye s ezenkívül még egész sereg remek kiállítási anyag, amelyeknek felsorolása az egész katalógus leírása lenne.

Különösen feltűnik a nagy gyűjtők mellett a fiatal debreceni gyűjtők előretörése. Diákok olyan gyűjteményeket állítottak itt ki, hogy láttukra elbámulnak a szakemberek s budapesti vendégek szerint ezek a diákgyűjtemények akár melyik nemzetközi kiállításán részt vehetnének. Dr. Sebestyén Lipót 11 éves fiacskája rendkívül érdekes borítékokat állított ki s a szemmet megfogja Tóth Ferenc, most

érettségizett diák művészi gondtal rajzolt lapokban egybefoglalt gyűjteménye. Mindezek nem szakértő szemmel kiemelt részletei a kiállításnak, hiszen a debreceni bélyegkiállítás olyan remek anyagot produkált, hogy szakértő szem nem mellőzhetné a dr. Májerszky Jenő magyar bélyegek vésés javításai és fogzásai szinte tökéletes gyűjteményétől kezdve végig az egyes kiállítók anyagát.

Erdős Sándor, Győri Lajos és Rosenfeld Lajos gyűjteményeit azonban így is ki kell emelnünk a kiállítás első csoportjából. A második csoportban dr. Szász István, dr. Schwartz Arthur, Moskovits Miklós és Ehrenfeld Miklós gyűjteményei mind kitűnnek. Csapó László magyar és osztrák bélyegei, Erdős Béla magyar, Fürjes Ferenc Feldpost, Kaposi Béla magyar megszállási, dr. Rác Lajos bosnyák bélyegei, Roncsik Tibor és Schön Arthur magyar és osztrák bélyegei a harmadik csoportban kíváncsnak megemlékezésre. A negyedik csoport anyagában magára vonja a figyelmet dr. Balogh István s Kaposi Géza gyűjteménye a debreceni zónabélyegek hamisításaiból. Kiss Ernő az osztrák bélyegek fogzásában specializálta magát, Fürjes Ferenc tabori posta lebetűzéseket, Kiss Ferenc hadifogoly és ezredlap gyűjteményt ad. Merkl Ferenc speciális magyar gyűjteménye, Nagy Lajos különlegességei, Váray József és Weissenberg József anyaga mind elsőrendűek.

Szilágyi Béla (Miskolc) bélyegnagytárai, Váray József alkalmi bélyeggyűjteménye a laikusokat is érdeklik. A hetedik csoportban Balkányi Pál (Nyiregyháza), Bíró Erzsébet, Galfski István (Nyiregyháza), Gaspárik Tivadar, Goldmann István, Hadházy Levente, Keiner György, Kutenics Vilmos (Nyiregyháza), Maklary István (Ujfehértó), Makranzi Béla (Nyiregyháza), Sebestyén József, Teltsch István (Nyiregyháza), Tóth Ferenc, Varga József (Nyiregyháza) és Zwick Albert (Nyiregyháza) kívánnak megemlékezést.

A nyolcadik csoportban vannak Bíró Marcell remek gyűjteménye, Báthori Arthur Emil Gobát albumai, Erdélyi László (Győr) szükségpénz gyűjteménye s Piaterits Sándor papírradó, elfogzott ritkaságai.

Az eszperantó a kiállításán

Külön kell megemlékezni, mint a kiállítás egyik legérdekesebb részét, a debreceni eszperantó egyesület kiállított anyagát, amely a díszterem melletti helyiséget foglalja el. Csodálatosan színes és érdekes ez az anyag, főként a képeslapokból álló része. Ezek többnyire a képes oldalon felbélyegzett lapokból állanak. A lapokon a világ valamennyi egzotikus tája elvonul a néző szeméi előtt. Csodálatosan szép japán, ázsiai tájak. Afrika néger leányainak egy sor fényképe feszülő keblekkel, egzotikus szoknyákkal tekint le ránk. Egő amerikai felhőkarcoló, a new-yorki szabadságszobor... Ki tudná

Gallér, kézelő WACHÁ-nál és ingeit mosassa

Fürdőszoba tükrök,
nickelozott polcok gyári árban kaphatók
Sipkovits tükörgyára

Telefon 356.

UJ VIRÁGÜZLET!

A FERENC JÓZSEF UT 14. SZÁM

alatt (a Bikával szemben) virágüzletet nyitottunk. Üzletünkben a legszébb cseres és levágott virágokból **állandó virágkiállítást** tartunk, melyre a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívjuk. **Csokrokat, koszorukat és mindenféle virág-munkákat a legjutányosabb árban készítünk.** Cseresepes és levágott virágokat, zöld szobanövényeket, pálmákat, stb. a legolcsóbb árban árusítunk. — A nagyérdemű közönség szíves partfogását kérve vagyunk teljes tisztelettel

FARKAS GYULA FIAI műkertészek

felsorolni, honnan küldték ezeket a debreceni eszperantistáknak külföldi eszmetársaik.

Boczán József, a Debreceni Eszperantó Csoport, a Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete, dr. Ratkóczy János állították ki ezeket a megbecsülhetetlen érdekességű lapokat. Lajos Béla első kibocsátású lapokat, Gärtner Jakab történelmi jelképes lapokat, Szabó Elek 1856. évi tábori posta levelet állított ki. Nagy figyelmet érdemelnek dr. Tóth Emil lapjai, szám szerint 2230 darab képeslap, amelyek a magyar történelmet illusztrálják a magyarok bejövételétől máig.

Uj tiszteletdíjak

Ismételjük, külön tanulmányt érdemelne a debreceni bélyegkiállítás, amelynek van olyan, egy gyűjtő által kiállított része, mely talán másfélmilliárd értéket is képvisel. Még csak hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani, hogy mennyit ér az egész kiállítás anyaga. Horribilis összeg jönne ki a részletes becslés eredményeként.

A kiállítás zsűrije nem áll valami könnyű feladat előtt, amikor a díjakat szét kell osztani az elsőrendű gyűjtemények között. Szerencse, hogy van elegendő díj, minden gyűjtemény kiválóságát honorálni lehet. Csak ma is egész sor új tiszteletdíj érkezett Budapestről, ahonnan különben tizenötven érkeztek eddig le. A vidéki városok gyűjtői szintén váratlan számmal látogatóval képviseltetik magukat, úgy, hogy a debreceni első bélyegkiállítás nagy sikerét máris elkönyvelhetjük.

A kiállítást vasárnap délelőtt 10 órákor nyitják meg a nagy közönség számára s hétfőn, esetleg kedden is nyitva lesznek a kiállítás termei. Megemlítjük, hogy a debreceni postafőnökség

külön postahivatalt

állít fel vasárnapra a kiállítás melletti helyiségben s ez a hivatal alkalmi bélyegzővel látja el az itt feladott leveleket, levelezőlapokat. A bélyegzőn rajta van Debrecen város címere s az Első Debreceni Bélyegkiállítás cím.

A bankett

Szombaton este a Városház étteremben gyűltek össze bankettre a bélyegkiállítás résztvevői. A banketten közel százan jelentek meg és vacsora közben több sikerült pohárköszöntő hangzott el. Az első tószót Biró Marcell mondta, aki a kiállítást előkészítők fáradhatatlan munkáját dicsérte, de különösképp emlékezett meg Békés Istvánról, aki valósággal éltető lelke volt a kiállítást előkészítő bizottságnak. Ezután Iván Kornél, a Pesti Hírlap munkatársa dicsérte meg a debreceni kiállítók. Nyíri László a debreceni újságírók üdvözlését tolmácsolta. Örvös János, a Filatelista Kurir szerkesztője a debreceni bélyeggyűjtőket, Békés István a banketten résztvevőket köszöntötte fel. A bankett a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákban ért véget.

RAMMINGER hölgyfodrász
Szent Anna ucca 12. Telefon 18-37
PARÓKAKÉSZÍTŐ
Aranyéremmel kitüntetve.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csapó-utca 28.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagyttemplomban d. e. 9 órákor prédikál Szele György, d. e. 11 órákor dr. Révész Imre, fél 1 órákor levente ifjúsági istentiszteletet tart Kovács János, d. u. 5 órákor Márki Kálmán, Kossuth uccai templomban d. e. 10 órákor Bagdy Dániel, fél 12 órákor ifjúsági istentiszteletet tart Papp Imre, d. u. 5 órákor Módis László, Árpádtéren d. e. 10 órákor Molnár Ferenc, d. u. 2 órákor Magyar Bertalan, Ispotályi templomban d. e. 10 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor vallásos ünnepély: Siposs Imre, Homokkertben d. e. 10 órákor Hegedüs Kálmán, Nyilastelepen d. u. 3 órákor vallásos ünnepély, Csapó-kertben d. u. 3 órákor Kardos Lajos, Nagycsere: Mezey Béla, Bánk: Vajda László, Haláp: Kántor József, Kádár-dűllő: Halász András.

— Dr. Lencz Géza előadása a Templomegyesületben. A Templomegyesület vallásos szakcsoportja október 28-án, délután 6 órákor tartja első vallásos délutánját a Kollégium dísztermében. Előadást tart dr. Lencz Géza egyetemi tanár, ezenkívül lesz ének és szavalt. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat köszönettel fogad a vezetés.

— Vallásos estély az Ispotályi templomban. Vasárnap d. u. 5 órákor az Ispotályi templomban vallásos estély lesz a következő sorrenddel: 1. Kezddének: 6. dics. 2. Főének: XCI. zs. 1—3. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Nagy Sándor s. lelkész. 4. Közének: 88. dics. 8. v. 5. Prédikál: Siposs Imre lelkész. 6. „Visszatérő emlékek”. — szerzette és orgonán előadja: Szabó Lajos org. kántor. 7. Kádár Géza: „Megpróbáltatásban”. Szabó Lajos ref. org. kántor kísérete mellett énekl: Kovács Mária templ. egy. vk. tag. 8. Felolvasást tart: Farkas Pál s. lelkész. 9. Reviczky Gy.: „Tartsatok bűnbánatot”, szaválja: Nagy Margit leánygimnáziumi növendék. 10. Utóimát mond: Kustár Dániel vt. lelkész. 11. Záróének: CXVIII. zs. 4. v.

— Már is elromlott a Fűvészkert uccai ház központi fűtése. A városi tanácsnak már régebben jelentették, hogy a Fűvészkert uccai városi bérház központi fűtése felmondta a szolgáltatást. A városi tanács utasítására a műszaki ügyosztály nyomban felhívta a központi fűtési berendezés készítőjét, a Törs és Ormai céget, hogy a központi fűtési berendezést 8 nap alatt hozzák rendbe. A műszaki ügyosztály most jelentette a tanácsnak, hogy a cég nemcsak nem hozta rendbe a készüléket, de a felhívásra még csak nem is válaszolt. A városi tanács ezért elrendelte, hogy a készüléket a vállalkozó Törs és Ormai cég költségére és veszélyére a műszaki ügyosztály hozassa rendbe. A cégnek

még a városnál van tíz százalékos biztosítéka s így a munkálatokat ennek terhére végeztetik el.

— A városi tanács rendbe akarja hozni a nagyerdei jégpályát. A városi tanácsban legutóbb szóba került, hogy a nagyerdei jégpályát rendbe kellene hozni. A jégpálya rendbehozatalára vonatkozóan a tanács előtt van is egy ajánlat, amely szerint a vállalkozó 700 pengőért hajlandó a rendbehozási munkákat elvégeztetni. Mivel azonban a polgármester kijelentése szerint, a jégpálya kérdése jövőre végleges megoldást nyer, a tanács úgy határozott, hogy az idei tételre csak nagyon kevés költséggel csináltatja meg a jégpályát, épen csak, hogy még e télen eleget tehessen a követelményeknek.

— Játék közben kiütötték a félszemét. A debreceni szemészeti klinikára beszállították Hajduböszörményből Kövér Imre gimnáziumi tanulót, akinek a félszemét egyik társa játék közben súlyosan megsértette. A gyermek szemét valószínűleg ki kell operálni. — A debreceni rendőrség kihallgatta a szemészeti klinikán Kövér Imrét s vallomása alapján megindította az eljárást az ügyben.

— A Debreceni Műpártoló Egyesület közgyűlését nem, mint eredetileg közölve volt, november 12-én, hanem november 5-én délután 4 órákor tartja meg a városi tanácstermében, amelyre a műpártoló tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— A béres félszemét kidölte egy ökör. Balkos János 56 éves berettyóújfalui béres az istállóban az ökörnek szénát adott a jászolba, amikor az ökör szarvával kidölte a félszemét. Balkost behozták a debreceni szemészeti klinikára.

— A tüzoltók és mentők egy havi munkája. Szeptember havában hat tüzeset fordult elő és pedig 1 mosókonyha, 1 istálló, 1 szén, 1 kéménygerenda, 1 villamosvezeték, 1 kéménytűz. A tűzkárok összege 96 pengő, amely legnagyobb részben biztosítás folytán megtérül. A mentőket összesen 397 esetben vették igénybe mentési eseténél. 163 esetben szállítottak beteget. A mentőautó 613, a mentőkocsik 1107 kilométer utat tettek meg 1 hónap alatt.

— Egy havi kihágási esetek. A városi kihágási bírósághoz szeptemberben 852 eset érkezett be. Itéletet hoztak 278 ügyben. Volt 44 elbírálási, 50 közegészségügyi, 14 mezőrendőri, 2 építésrendőri, 64 ipari, 20 tejjamásítási, 57 erdei, 17 vámműgy, 2 utrendőri, 1 mérték-hitelesítési, 1 vásárpénztári, 1 záróra, 4 ebmarási, 1 iparostanonciskolai kihágás.

— A Debreceni Múzeumbarátok Köre 24-én, hétfőn este 6 órákor a városi múzeum üléstermében (Hatvan ucca 23.) alakuló közgyűlést tart. A szervező-bizottság felkéri a kör tagjait, hogy a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek, ugyszintén szivesen látja az érdeklődőket is.

— Vallásos délután az Árpád téri református templomban. Október 30-án délután 2 órákor a reformáció megindításának az emlékére vallásos délután lesz az Árpád téri református templomban. A nagyjelentőségű évfordulón prédikációt fog tartani vitéz Huszár Endre tábori lelkész, százados. A vallásos délután keretében szavaltatok és énekszámok fogják gyönyörködtetni a hallgatóságot. Önkéntes adományok a szegények karácsonyi felruházására fordítanak.

— A Kereskedők és iparosok jótékony asztaltársasága e hó 23-án, vasárnap este 8 órákor barátságos családi összejövetelt tart az Alföldi pince étteremben. Erre a tagtársakat, családtagjaikat és vendégeiket szivesen látja az elnökség.

— A villamos áramszolgáltatás korlátozása. Értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszkezlendő munkálatok miatt e hó 23-án, vasárnap reggel 6-tól délután 3 óráig a Monostorpályi uton, Barcsai, Kezkes, Geréby telepeken és a Boldogkerten nem lesz villamos áramszolgáltatás. Világítási vállalat.

— Halálozás. Az ipartestület elnöksége mély részvétellel tudatja, hogy Juhász István lakatosmester, hosszú időn át szakosztályi elnök és előjárósági tag e hó 21-én elhunyt. Juhász Istvánban az iparoság egyik tettekre kész s önzetlenül munkálkodni tudó tagját veszítette el. Felkéri az ipartestület tagjait, hogy a Kazinczy u. 2. sz. alatti gyászháztól ma délután 3 órákor végbemenő temetésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Gyülekezés Biczó Gyula körülnél, Csapó ucca 42. szám alatt. Az elhunyt iparos tagja volt a református egyház presbiteriumának, buzgó hive egyházának. Halálát, amely széles körben keltett igaz mély részvételt, özvegyén kívül gyermekei Etelka, Barkó Antalné, Ilonka Szalkay Lászlóné, Erzsébet Balogh Mihályné, Gitta és Dezső és nagyszámu rokonság gyászolja.

— A terméseredmény bejelentése. Debrecen város elsőfoku közigazgatási hatósága felhívja a város területén mezőgazdálkodással foglalkozókat, hogy az 1927. évi terméseredményt november 5-ig bezárólag minden hétköznap reggel 9 órától délután 1 óráig a Kossuth ucca 20. sz. épület, földszint 45. sz. hivatalos helyiségében jelentsék be. Bejelentést tenni tartozik mindenki, aki husz katasztrális hold, vagy ennél nagyobb földterületen gazdálkodik, akár mint aulajdonos, akár mint bérlő. Felhívják továbbá mindazokat, akik ez év tavaszán a vetésterület bejelentési kötelezettségüknek bármilyen okból nem tettek eleget, ezt a mulasztásukat a fent jelzett idő alatt pótolják, mert az, aki a bejelentést elmulasztja, vagy valótlan adatokat jelent be, kihágást követ el.

— Balesetek. Mátyu Sándor, az Augusztia-szantórium gépésze egy vascsövet akart kifúrni. A furó megcsuszott a kezében és lefaragta az egyik ujját. — Puklis László munkás a gőzfűrészgépjárműben a széklyásvágó gépnél dolgozott. A keze véletlenül a vágókés alá csuszott és az leszlette egyik ujját. — Bucsi György ácssegéd a Kigyó ucca 26. szám alatti lakos a véső-

MOLNÁR LIPÓT
SZÖNYEG- ÉS LINOLEUMÜZLETE
DEBRECEN, PIAC UCCA 40
Ajánlja dusan felszerelt raktárát
szőnyeg, függöny és linoleumokban
!! Legolcsóbb bevásárlási forrás !!
Figyelmes kiszolgálás! Kedvező fizetési feltételek!

tát a budapesti Hungária pályán is győzelemre segítse. A Hungária-Bocskay mérkőzésen kívül egy érdekes eseménye lesz a napnak, amennyiben a Ferencváros nemzetközi mérkőzést játszik ugyanazon pályán az Admiral osztrák bajnok csapatával. A különvonat, mely a reggeli órákban indul Debrecenből, gyorsvonat sebességével, megállás nélkül három és fél óra alatt teszi meg az utat Budapestig és este 7-8 óra között indul onnan vissza. Gondoskodás történt arról, hogy a felutazók részére külön villamosok álljanak rendelkezésre úgy a meccs előtt, mint a mérkőzés után. Ugyancsak intézkedtek, hogy a debreceni közönség a Hungária tribünön egy csoportban legyen elhelyezve. A részvételi díj (fégy oda és vissza, villamos jegyek és tribün-jegy) 14 pengő. Jelentkezni lehet a Máv. Menetjegyirodában október 27-ikéig, Piac uca 56. alatt, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

SZÍNHÁZ

MŰSOR.

VASARNAP délután: **János vitéz.** Daljáték. Este: **A legkisebbik Horváth-lány.** Operett. Bérlet-szünet.
HÉTFŐ: **Rip van Winkle.** Operett. A) bérlet.
KEDD: **A tolvaj.** Színmű. B) bérlet.

Népszerű hangversenyek. A Zenekedvelők Köre kulturprogramja körében ezidén is folytatja a népszerű hangversenyeket, hol elsőrangú művészeket olcsó helyárak mellett élvezhet a művelt közönség és a tanuló ifjúság. Egy pengő, 80 filléres ülőhelyek, tehát mozihelyár mellett oly világhírű magyar művészeket hallhat a közönség, mint Kósa György, kinek nemrég adták egy operáját, Kerpely Jenő, celloművész, a Waldbauer-Kerpely voltónégyes Európaszerte ünnepeelt tagja és Ferrari Albertina, Hubay Jenő tanítványa, aki most szerződött egy 30 koncertes spanyol turnéra. A közönség bizonyára méltányolni fogja a zenekedvelők áldozatkész kísérletét és nagyszámban fogja meghallgatni a kiváló művészeket.

A színházi iroda hírei:

Ma, vasárnap délután pontban 3 és fél órakor: **János vitéz.** Operett. Főszereplők: Elek Ica, Bihari Sándor, Fülöp Sándor, Timár Ila, Halasiné, Torma Gusztó és Szigeti Jenő. Még délelőtti váltás megjegyét a János vitéz mai délutáni mérsékelt áru előadására!

Ma, vasárnap este fél 8 órakor: **A legkisebbik Horváth lány.** Bérlet-szünet. Timár Ila, Ferenczy Marianne szenzációs szerepeket kreálnak a legkisebbik Horváth lány ma esti előadásán! Fülöp Sándor

és Szirmai kacagató kabinetalkitásokat mutatnak be A legkisebbik Horváth lány ma esti előadásán! Bihari, Kondrát Ilona, Torma Gusztó, Mihályi Ernő, Rajz János fellépnek A legkisebbik Horváth lány ma esti előadásán!

Holnap, hétfőn este A) bérletben **Rip van Winkle** — Bihari Sándorral a címszerepben. A hármas női szerepet Timár Ila éneklé, Derrick polgármester Szigeti Jenő, Nick, fogadós Szirmai, Vanderbilt, orvos Fülöp Sándor, a hadnagy Galgóczy Lajos, Hudson kapitány Juhász Sándor, Catherine Torma Gusztó, Charlotte Turbók Rózi lesz. A kintünöknek ígérkező előadást Remete Géza főrendező irányítása mellett Csanak Béla karnagy vezényli. A klasszikus-est iránt szokatlanul élénk érdeklődés nyilvánul meg, miért is ajánlatos jegyekről mielőbb gondoskodni.

Kedden B) bérletben: **Tolvaj.** Bernstein Henry világhírű társadalmi drámájának lesz a röprze. A Tolvaj főszerepét Forgács Sándor, Halasi Mariska, László Gyula, Rajz, Szathmáry Margit és Szigeti Jenő alakítják.

Szerdán este C) bérletben másodszer: **Rip van Winkle**, klasszikus operett.

Csütörtökön operett-bemutató! Színpad kerül: **Borcsa Amerikában.** Ifjúsági előadások. Szerdán délután és csütörtök délután ifjúsági előadás keretében magyar daljáték szerepel játékröndben. Felőttek holnap, hétfőtől kezdve, kizárólag délután 4-6 óráig válthatnak jegyet a színház jobboldali pénztáránál.

MOZGÓSZÍNHÁZAK:

VASARNAP október 23 VIGSZÍNHÁZ

Két és félórás műsor! Eugen Sue világhírű regénye filmen A bolygó zsidó

Két rész egy előadásban 20 felvonásban A főszerepeket a francia színművészt legjobbjai játsszák
Tekintettel a műsor hosszára, az előadások hétköznapokon 6 és fél 9, vasárnap 4, fél 7 és 9 órakor pontosan kezdődnek

URÁNIA

UFA HIRADÓ VESZEDELMES KERESZTÉRTVÉNY Bohózat

Budapestet megelőzve: Az évad egyik legremekesebb filmalkotása
**BEATRICE CENCI
A VERPAD SZENTJE**
Történet az inkvizíció korából 10 felv.
Rendezte gróf Baldassaro Negrone, a szereplők az olasz művészek legjobbjai
Az előadások hétköznapokon 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor kezdődnek

„METEOR”-ban vasárnap: „*Belzebub farsangja*”, színmű 8 felvonásban. A főszerepekben Daris Kenyon és Warner Baxter és a kintünő műsor. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Esett a rozs a gabonatözsén

Határidőüzlet előfordult kötése: Október 30.05, zárlat 30.10—12. Március 32.14, zárlat 32.18—20. Május 32.42, zárlat 32.46—48. — Rozs: Október 39.04, zárlat 29.66—68. Március 30.16, zárlat 30.08—10. Május 30.24, zárlat 30.20—22. — Tengeri: Május 24.92, zárlat 24.92—96.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 30.15—30, 78 kg 30.35—70, 79 kg 30.80—90, 80 kg 30.85—95, felsőtiszai 77 kg 30.05—25, 78 kg 30.40—60, 79 kg 30.65—30.80, 80 kg 30.80—90. — Pestvidéki rozs 28.30—50, egyéb 28.30—50, takarmányárpa I, 25.25—75, II, 24.75—25.25, köles 23—24.00, tengeri 24.50—75, zab I, 23.50—24.00, zab II 23—23.50, repce 46—48.00, korpa 17—17.50, lucernamag 190—205, lóheremag 170—190.

Könyves ház.

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: *Hegedüs és Sándor* irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Debrecen, Piac u. 34.

Bámulatos felfedezések az Új-testamentumban.

A Szentzsellembeszéde a szám. Determinizmus. Új vallásos légáramlás. Különös és meglepő írás hagyta el a sajtót ezekben a napokban „*A kereszt birodalma*” cím alatt, melynek szerzője *Marencin Zoltán* felvidéki lelkész. Egy eddig sohasem hallott gondolat van ebben a műben kihangsúlyozva: az t. i., hogy a Szentírás, beleértve az Ótestamentomot is, számok, belső szervező elvek hatóereje folytán állott elő, aminek bizonyítására a szerző tömör példát sorol fel, kiemelve az isteni hatalom jelképeinek megdöbbentő konstrukcióját, amit tagadni lehetetlen.

Bár a szerző könyvében felhasználta Fischer Oszkár lipcsei tudós kutatásainak eredményeit, de azokat messze túlszárnyalja és vonatkoztatásában oly eredményekre jutott, melyek egész bizonyosan egy méreteiben beláthatatlan vallásos forrongás és megtisztulás előidézői lesznek.

Mikor a vallásos forradalmat említjük, ne gondoljunk itt semmi rosszra, végzetesre, mert mint a könyv szelleméből kitűnik, a mai forradalmak a vallás terén szelidek és láthatatlanok lesznek: észrevétlenül fognak belenyulni az emberek életébe, hogy ne szemmel látható, hanem csupán szellemi vonatkozásokban értékelhető és érzékelhető elhajlásokat hozzanak létre.

Bár a könyv maga után fogja vonni kétségtelenül különösen a konzervatív és dogmatikus táborok megmozdulását; de vajmi kevés erővel, mert a könyv taktikája oly igézetesen oldozza fel a kételyt s ellenszenvet, hogy lehetetlen vele szemben harcolni és ennek teljesen új, eddig még nem hallott elveit cáfolni.

A könyv szubtilis jellege sokak gondolatait fogja átformálni és ezeket arra ösztönözní, hogy a számok megkezdett csapásait tovább tapassák. Hiszen a kutatás vágya ve-

lünkészletett ösztön, ezen a téren pedig mindenkinek bő és korlátlan forrásai vannak, hogy belső meggyőződését tisztázza és szilárd alapokra helyezze.

Marencin könyve tán Krisztus korá óta az első intenzív istenlátás. Tán az apostolokon kívül senki sem volt annyira tudatában a Szentzsellemben világmegszármásának, mint az író; ezt pedig konstatáljuk abból, hogy bennünket is meggyőzött, sőt olyan gondolatokat ébresztett fel bennünk, melyek eddig meglehetősen távol állottak tőlünk.

Ezzel a néhány szóval korántsem kívántunk kritikát gyakorolni a könyv felett; ezt másoknak hagyjuk. Csúpan némi előképet kívánunk adni azoknak, kik a könyvnek az átlagírásokon messze felülálló, azt mondhatnók, a maga nemében egyedüli koncepcióját tanulmányozni fogják, hogy önmaguk is meggyőződjenek a világban s történelemben működő számtörvények kényszererejéről.

„A kereszt birodalma” 356 oldal terjedelemben, nagy 8-adrét alakban a Hegedüs és Sándor Irodalmi és Nyomdai részvénytársaság könyvkiadó cég kiadásában jelent meg Debrecenben, de kapható minden könyvkereskedésben is.

A Forsythe Saga megjelent magyarul. Egy francia irodalmi lap Galsworthy-ról, a nagy angol íróról szólva azt állapította meg róla, hogy a mai regényírásban azt a helyet foglalja el, amit a régieben Balzac. Ő írta meg a modern társadalom természetrajzát, gazdagabban, teljesebben és megragadóbban, mint bárki más korunk regényírói közül, úgy, hogy művéből hiánytalanabban mutatkozik meg a mai élet tükörképe, mint a történetírók milliónyi adathalmazából. Ez a megállapítás elsősorban a Forsythe Sagára, Galsworthy főművére vonatkozik.

Ez a hatalmas regényciklus ott ragadja meg a mai életet, ahol gyökerei rejlenek, azoknál az ösztönöknél és azoknál az életideáloknál, amelyek a mai ember életét és sorsát vezetik. A két alapösztön: a vagyon és a szerelem, ösödök óta ezen a két tengelyen fordul meg az ember sorsa. Galsworthy úgy veti fel a kérdést, hogy miképpen nyilvánul meg ez a két alapösztön a mai életben. A megoldást abban a rétegben keresi, amely a mai világ legjellemzőbb terméke: a felsőbb középosztályban. Megállapítja, hogy ez osztályban s e réven általában a mai társadalomban megbombolt a két alapösztön egyensúlya, tulságos szerepre jutott a vagyon ösztöne. A Forsytheok, ez osztály tipikus képviselői a vagyon emberei, a modern kor kommersziális szelleme testesül meg bennük, életcéljuk a vagyon összegyűjtésében és megőrzésében menne ki s ennek érdekében fejletlen és sivar marad bennük az élet érzelmi oldala. Korrekt angol gentlemanok, társadalmi pozíciójukra féltékenyen vigyáznak, nagy vállalatok vezetői és tulajdonosai csak boldognak lenni és boldogítani nem tudnak. Amint érintkezésbe jut a két nagy bomlasztó erővel, a szépséggel és szerelemmel, bizonytalanná válnak, hibákat követnek el és boldogtalanná lesznek ök maguk, boldogtalanná lesznek mellettük azok, akik hozzájuk vannak kapcsolva. A Forsytheok asszonyai mind vagy elcsenevészesednek, vagy fellázadnak és veszedelmes utakra tévednek. Az elhanyagolt érzelmi világ bosszút áll.

Hatmas galéria e regényciklus alakjainak sora. Felvonul a Forsytheok sora, egész családja, mely három nemzedéket ölel fel, mind magán világi a típus ismertető jeleit, de mindnek meg van az egyéni arca.

Kelet-Magyarország legnagyobb és legdusabban felszerelt

férfi-, fiuruha áruháza .

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, közvetlen a Bika-szálló épületében

mint egy nagy családi képtár képei- nek. A sorsuk különböző, de a moz- gató erők, melyek a sorsukat előre lendítik, vagy visszaszítják, azono- sak mindegyikben. A típus és az egyén összeolvásztásában elsőrendű mester Galsworthy. Minden alakja él és hogy mennyire igaz, azt legjobban bizonyítja, hogy az író saját vallomá- sa szerint számtalan angol család magára ismert benne, mint a regény- ciklus modelljére. Különösen elragá- dok az asszonyok, olyan nőalakokat, mint Irén, Forsyte Soames felesége és ennek leány, Fleur, Dickens és Thackeray óta nem alkotott meg an- gol író s az egész modern regény- írásban bajosan találhatnánk párju- kat.

A főtéma mellett finoman kidolgo- zott melléktemák sokasága tűnik fel ebben a rendkívüli műben. A mű- vésszember helyzete a polgári társa- dalommal szemben, az öregember csodálatos szépséggel megírt késő szerelme, az asszony társadalmi száműzetése, minden alaknak megvan a maga története s a főcselekvény nagy folyama egész sereg mellékö- lyéből duzzad gazdaggá és áradóvá.

A kép, amit kapunk, époszi méretű képe a modern életnek. Mindenütt vannak Forsyteok és minden modern ember föbbé-kevésbé Forsyte. — Ezek az alakok világtípusok, összes- ségük szimbolizálja azt a kort, mely- ben élnek. A mű pedig speciálisan angol, a műben az annál érdekesebb, mert korunk legnagyobb történel- mi látványa: az angol világbirodalom táru fel benne. A Forsyte típus te- remtette meg a történelem eddig is- mert legnagyobb birodalmát, ez szer- vezte meg és tartja fenn, hogy meny- nyi vérről és könnyről, hogy ez a nagy mű milyen egyéni tragédiák romjain épült fel, azt mondja el a Forsyte Saga.

A regényciklus három nagy regény- ből és két rövidebb elbeszélésből áll. Óriási világsikere után most elérke- zett hozzánk is: a Franklin-Társulat kiadta az egészet három pompás kö- tetben, Kiss Dezső fordításában. Ez a magyar irodalom elsőrendű szenzá- ciója.

NYILTTÉR*

Nyílt levél az „Unio” keretébe tartozó keres- kedők és iparosok központi hitel- irodájához, Debrecen, Püspöki-pa- lota.

Az Önök bevásárlási könyvec- kéje alapján f. hó 20-án egyik női- divat üzletben megjelentem, amely az Önök kötetébe tartozik, ahol egy órai egyezkedés után kiválasz- tott árukat az „Unio” vásárlási könyvecskéjébe akartam beírni, a kiszolgáló cég azonban ezt meg- tagadta. Ebből a tényből kiviláglik, hogy az „Unio” központi iroda ál- tal kiállított könyv egy fikció csu- pán, amelyre kereskedő árut nem szolgál ki.

Minden önérzetes polgártársam érdekében valónak tartom ezen sorok közzétételét.

Debrecen, 1927 október 22.

Stohl Gyula, Debrecen.

Simonffy ucca 1/a.

* E rovatban közlöttekért nem vál- lal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest legelsőrendű, mo- dern családi szállója az
István Király szálloda
VI., Podmaniczky-utca 8.
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás, modern be- rendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

ELSŐ DEBRECENI PARKETTGYÁR

készítés legolcsóbban szállít minden méretű tölgy és bükkfa

PARKETTET

Lerakás! Gyalulás!

Gyár: Széchenyi u. ca 48

Iroda: Piac ucca 9. sz.

Rendelés felvétel telefon: 7-33

Tölgyoszlopok

2 métertől 3.5 méterig, kapufél- fának, lépcsőnek kitűnően alkal- mas, jutányosan beszerezhető

Ispotály ucca 3/b. Bartha fatelepen

Cserépkályhák

ugy saját, mint külföldi gyárt- mányu beszerezhetők

TÓTH LAJOS kályhagyártási telepén Károly Ferenc József ut 8. szám. (Margit-túrdó áttellenében.)

PATKÁNY, egér, poloska és svábbogár irtószer

törvényesen védve, nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében Piac-u. 10., a Bikával szemben.

tüzifa

Prima száraz, bükk és tölgy hasábosan vagy felaprítva Porosz kőszén, bánya kőszén telepen vagy hazaszállítva legolcsóbban a Faforgalmi Részvénytársaságnál Vágott fát leplombált zárt kocsi- ban szállítunk Telefon 156. Salétrom ucca 5.

ÁRVERÁSI HIRDETMEY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Deb- recen állomás teherkiadási raktárában f. évi október hó 26-án délelőtt 9 óra- kor árverezés tartatik, mely alkalom- mal eladásra kerül: 4 hordó bor, 1 csomag szeretetadomány, 7 köteg sep- rő és moqyorófanyél, 4 köteg lópatkó, 2 láda cukorka, 1 láda szappan, 4 láda kénsavas keverék, 1 köteg vas- pálca, 5 üres, használt láda, 11 köteg drót, drótszeg, horg. vaslemez, 4 kö- teg horg. vasdrót, 1 láda ásványvíz, 1 bál vatta, 4 köteg beton gömbvas, hajl., 1 láda cementlap, 3 zsák szóda, 1 láda motordugattyu, kerék, 1 kocsi tüzifa stb.

Debrecen, 1927 október hó 21. Némethy raktárfőnök,

Szőnyegek legolcsóbb beszerzési forrása. Kedvező fizetési feltételek. **LŐRINCZ SZŐNYEGÜZEM** Szoboszlal-ut 11/B.

Hármas szekrényből

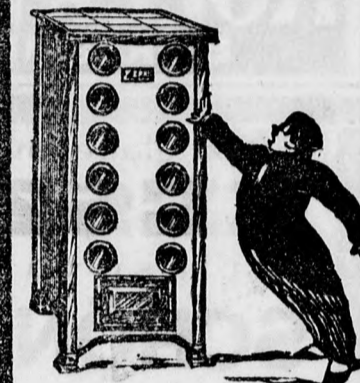
álló garderob ruha- szekrény csiszolt fi- nom tükörrel és 1 könyvszekrény, leány- szoba is megfelelő, mindkettő fehérre festett igen jó állapotban

eladó Piac ucca 34. szám III em. 15.

MICHELIN PNEU
autószerelések, FORD alkatrészek legolcsóbban **NAGY JOZSEF** nagykereskedése Budapest, VI., Andrássy ut 34. sz. Telefon: Teréz 221 97.

ARVERÁSI HIRDETMEY.
Vb. Török Barna és Tsa cég tö- megéhez tartozó ingókat folyó hó 26-án délután fél 3 órakor elárve- rezem. Áruk és feltételek napon- kint 2-4-ig a helyszínen, Varga ucca 35. sz. megtekinthetők.
Dr. Takács József ügyvéd, csődtömeggondnok.

ZEPHIR fafűtésű

PERPETUUM PREMIER CYKLOP KALOR

stb. szénfűtésű folytonégő kályhák minden nagyságban és kivitelben, takarektűzhelyek olcsó áron beszerezhetők

Tóth Gyula Debrecen, Városház épület, Telefonszám: 29.

Rendkívüli vásárlási kedvezmény

BAGILAJOS

RŐFŐS ÉS RÖVIDÁRU ÜZLETÉBEN BATHYÁNY UCCA 6. SZ ALATT

Mosó voálknál, ruha poplinoknál, mintás selymeknél, női és férfi ruha- vásznaknál **15 százalék.** — Színes női és férfi ruha-, öltöny- és kabátkelméknél, női és leányka fehérneműeknél **10 százalék.** — Fe- kete és sötétkék ruha-, öltöny- és kabátkelméknél, sima és mintás ca- sánoknál, férfi fehérneműeknél és férfi divatcikkeknél, ruhaselymek- nél, ruha- és kalapbáronyoknál, női, férfi és gyermekharisnyáknál, keztyűknél, kötött mellényeknél, poulowereknél, lomb-jacknél, trikó- áruknál, bélé- és mindennemű mosó áruknál **5 százalék**

!! pénztári engedmény !!
!!! Szolid szabott árak !!!

MAGYAR SZABAD.

PATKÓGYÁR RT.

Érdekközösségben a Mannesmann Coburg Vasművek R.-T.-gal **DEBRECEN, HID UCCA 4. SZ.**

Gyárt és szállít elsőrendű kivitelben

folytonégő kályhákat

fekete, nikkelt és zo- máncozott kivitelben,

öntött és karikás kályhákat

füstesöveket és minden- nemű öntvényeket, sod- ronyfonatokat fekete és horganyozott kivitelben !!!

PERPETUUM

ÉS

KALOR

a legjobb magyar
folytonégő kályhák

Kaphatók minden vaske eskedésben

Megvételre kerestelik
egy jókerban levő

fűszerberendezés

fiókokkal és puldokkal.
Ugyanott tanulónak felvételik egy
jó családból való fiú, ki négy kö-
zépiskolát végzett.

Cím: Geiger Sámuel Nagyláta.

Most szerezzé be
tűzifáját és szenét

Békési és Löw

cégnél, mert most legjobb a mi-
nőség, legolcsóbb az ár. Eladás
kicsiben és nagyban. — Telep:
Homokkert, "Hungária" malom
mellett. Bánffy u. 4. Telefon: 9-45

Tegyen próbavásárlást a
RÉSZLETI ÜZLETBEN

Kaphat mindenféle rőtös, kész
férfi ruhát és női kabátokat. Cipőket
minden kivitelben és vasárut
KÉSES UCCA 4. SZ

Épület- és butor-
vasalások, founérok

BÉSZLER LAJOS-
nál Széchenyi ucca 2

Őszi beszerzésre valódi nyári

rózsaburgoanya

valamint sertésnek való állandóan
kapható

HAJNAL UCCA 21.

Hardmuth-féle kitűnő, tűzálló
cserépkályhák

állandóan raktáron kapható.
Atrakást és tisztítást
jutányosan vállalok.

Gönczy Gábor
kályhámester

Csapó ucca 19. Telefon: 5-68.

Szőlőoltványok

gyökerez hazai vesszők
fajtisztán, legolcsóbban a
Nemzetközi Borkereskedelmi Rt.-nál
Budapest, IV. Egyetem ucca 2.
Kérjen árajánlatot!!

Legegyszerűbbtől a legfinomabbig

SZÜCSÁRUT

legolcsóbban
ALTMANNÁL szerezhet be
Miklós u. 5
Goldstein Karolina mellett.

Prima Fekál-kompost-trágyát ajánlunk

wagontételekben. Fekállakkal komposztított és 30 százalékos bizott homokmentes, tiszta sertésstrágyával kevert és érlelt állati trágyánk speciális szőő, gyümölcs- és káposztanövény. A Fekál-kompost nem földes, nem vizes trágya, hanem 100% valódi trágya. Ezért nem szabad összetévesztetni hasonló néven forgalomba hozott értéktelen és tartalmatlan szemétrágyákkal. A trágya talaj és a növények között az egész 100 százalékot felhasználják és értékesítik. Ez a fő oka, hogy gyártmányaink hatása 3-4 évig tart. Nagy lermestöbbletet eredményez és más műtrágyát hozzá adni nem kell. Husz éve a legnagyobb és legkisebb gazda-ágok kitűnő eredménnyel használják. Ára oly olcsó, hogy a legkisebb gazda is megszerezheti. Nagyobb vételeknél a legkedvezőbb fizetési feltételeket nyújtjuk. Tessék próba waggont rendelni. Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk, esetleg tisztviselőinket is kiküldjük.

Debreceni Trágyagyár Részvénytársaság, Debrecen.
Gyár: Diószegi ut 8. szám. Irodák: Szent Anna ucca 64. szám. Telefon: 6-29, 9-67.

Varrógép, gramfon, rád'ó, csillár

kerékpár és zletre is

ROSENBERG és HAMMER
Debrecen, Plac ucca 8.

KOLLARIT- BÖRLEMEZ

több évtized óta legjobban bevált
tetőfedőanyag

Kapható: Balogh Dávid Fa-
kereskedelmi Rt.-nél Debrecen.

Őszi glace, svéd és szarvasbőr

KESZTYŰK

óriási választékban

SCHÖN SÁNDOR

kesztyű, kötszer és orvosi műszertárban
DEBRECEN, PIAC U. 14. Csapó u. sarok. Telefon 11-55.

Mindenemű villamossági cikkek csillárok nagy választékban

Legújabb külföldi rádióujdonságok megérkeztek!

A budapesti Barta és Társa rádiós cég lerakata.

SIMON JENŐ

József kir. herceg ucca 3. Bika-fürdő bejárata mellett. Tel fon 13 22.

Munkások !!! Polgárok

Vonuljatok fel a drágaság ellen a

Mechanikai Fehérneműgyár üzletébe Csapó ucca 11

Ahol

Női himzett ing . . . . . 1 P 30 f.

Női himzett nadrág . . . . . 1 P 30 f.

Finom cérnazetir ing 2 gallérral 5 P 20 f.

Selyemelejű ing 2 gallérral . 5 P 50 f.

Csak a

Mechanikai Fehérneműgyár üzletében Csapó ucca 11

!!! C I M R E V I G Y Á Z N I !!!

Gritzner varrógépek

kizárólagos gyári főraktára

Varrógépek
Kerékpárok
Gramfonok
Csillárok

Előleg nélkül
kedvező részletfizetésre
kaphatók

Katz Andor

cégnél

Debrecen, Piac ucca 83

Király ucca sarok
Telefon 7-78

Legoicsóbban FEST, TISZTIT

Weisz,

Arany János-utca 9.
Gyász esetén 24 óra alatt.

!! FIGYELEM !!

A legjobban bevált

IDEAL folytonégő KÁLYHÁK

mindenféle kivitel-
ben kizárólag csak

Bakos
István
Csapó u. 86.

sz. alatti vaskeres-
kedésben kapha-
tók, hol ugyan-
csak mindenféle
tűzhelyek, háztar-
tási cikkek és min-
denféle szerszam-
árak a legjutányosabban szerezhetők be !!

Schiffer József lúvegószolda és tükörgyártási telepe Csapó ucca 19.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL

Vennék
belterületen, esetleg nagyerdei részen, jó helyen levő üres ház helyet. Ajánatok „Házhely” jelíggé a kiadóba. 462

ELADÁS

ELADÓ INGATLANOK:

Piac uccán 2 emeletes bérház 30.000.— pengő bérjövdelemmel.

Miklós, Arany János, József kir. herceg, Varga, Bethlen, Vörösmarthy, Nap, Méliusz tér uccákon többrendbeli családi ház, beköltözhető lakásokkal.

Simonyi, Andrássy, Komlóssy uton többrendbeli villa beköltözhető lakásokkal.

Átadó bérletek:

Debrecen város alatt 200 hold. Debrecen város határában 110 hold.

Eladó földek:

Szabolcsban 700 hold szeszgyárral.

Hajduban 200—360 hold uri lakal.

Ondódon 10 hold. Debrecenben 40 hold beköltözhető urilakkal.

Átadó lakások:

Központban többrendbeli modern 5 szobás lakások.

Komlóssy uton különálló villa. Homokkertben 1 szobás, konyhas lakás.

Kizárólagos megbízott:

GÓTSCH SÁNDOR

kölcsönkövetítő és OFB. ingatlanforgalmi irodája:

Debrecen, Piac ucca 44., emelet.

BIHARI GÁBOR

mérlegkiszítő
Méliusz-tér 9. szám.
(Kossuth uccat templomnál.)

Forgalmas

helyen üzletnek is alkalmas beköltözhető adómentes ház 9000 pengőért eladó. Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9.

„Ideál”

folytonégő kályhák legjobbak, — egyedárusítás Bakos vasüzletében, Csapó ucca 86. 1472

Új butorok

leszállított árakban, hálószobák, konyhabutorok, bőrgarnitúrák, diványok, hencserek, szalongarnitúrák, tükrök, mindenféle butorok: Széchenyi ucca nyolc. 1003

SIRKÖVEK

műköből, terméskőből olcsón kaphatók a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő ucca 2. 388

Babi kabátokat,

bubi ruhácskákat, iskolaruhákat, fehér himzéseket olcsón vállalok részletre is. Kézimunka, Gyermekdivat Szalon, Arany János u. 16. Telefon 10—12. 1334

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

Hármas szekrényből

álló gardero ruhaszekrény, csiszolt finom tükrökkel és 1 könyvszekrény, leányzóba is megfelelő, mindkettő fehérre festett, igen jó állapotban eladó. Piac ucca 34. III. emelet 15. 453

Denaturálszesz,

kartellen kívüli árban kapható — Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

Télikabátok,

férfiak részére, jó állapotban levők, eladók. Werbőczy ucca 3. 478

Eladó ház

szőlővel, gyümölcsösrel. Bujdosó u. 14. (8000 pengő.) Értekezhetni: Stelcer. Telefon 15-10 vagy 14-35. 477

Takaréktűzhelyek

leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, asztal és tornyos, két sütős, vízmelegítővel kapható. Kandia 15. 476

Meidinger-kályha,

háromszáz köbmétert fű, olcsón eladó. József kir. herceg u. 7. 473

KÖLCSÖNÖK

betáblázásra
föld és házigatlanokra

hosszabb és rövidebb időre
legolcsóbb kamattal

Dr. Balázs Jenő bankházánál

DEBRECEN, Piac ucca 89. szám.

Royal kávéházzal szemben (Blattner ház)

Telefon 143.

Kiállítás

takaréktűzhelyek, majolikás, két-sütős, vízmelegítővel, nagyobb háztartáshoz, — minden elfogadható árért eladók. Kandia 15. 475

BABIKABÁTOK,

gyermekruhák, babiruhák, gyermekkabátok gyönyörű kivitelben feltűnő olcsón a Gyermekdivatházban, Városház épület, főkapu mellett.

Eladó

jókarban levő keményfa hálószobabutor 100 pengőért. Értekezhetni Széchenyi ucca 30., uccái lakás, délelőtt. 460

Egy

jókarban levő vasajtó eladó. Özv. Mayer Jánosné, Degenfeld tér 11. 455

Kovácsszén (por)

50—60 mázsa eladó. Piac ucca 49. Nyomda. 427

Hencserek,

diványok, matracok készen kaphatók Glattstein kárpitos mester-nél, Püspöki palota (bent az udvarban). 1332

SIREMLÉKEK

gránit márvány- és terméskőből és egyéb e szakmába vágó munkákat készít jutányos árban

HARKÁNYIEDE
SZOBRÁSZ ÉS KÖFARAGÓMESTER
DEBRECEN, PIAC U. 85.

Kerékpár,

szabadonfutó 40 P. Gyermek kerékpár 15 P. Kovács satu 12 pengőért eladó. Simonffy ucca 33., — utolsó ajtó.

Iskolacipők

és mindenféle divatos és tartós cipők legolcsóbban Guttmann Dávid főfősnél, cipőosztályon, Csapó u. 33—35. Nem vásári cipők! 1219

Butorszínór,

paplangomb Barca paszományosnál legolcsóbb. Degenfeld tér 3. 1327

Sirkövek,

fejfakövek műköből és terméskőből legolcsóbban beszerezhetőek és megrendelhetőek. Aranyozást és betűvését jutányos árban vállal Polgári Lajos, Tócskertet, Faiskola ucca 7/g. 3938

Jóminőségű
butorok

olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók

WEINSTOCK HENRIKNEI
Miklós utca 2., Apolló-butordízet.

Tűzifa,

vágott, szállítva 3.50; barnaszén 3.20; porosz szén legolcsóbban — Grünfeldnél, Csapó 16. 1278

Önborotválkozók!

Borotvapengék garantált kőszőrülését 14 fillérért vállalja „Ilona” illatszertár, Degenfeld tér. 344

Okleveles

református lelkész, kinek állam-számviteli és katonai vizsgája is van, bizalmi vagy bármilyen állást keres helyben vagy vidéken, esetleg gazdaságban (uradalomban). Címe a szerkesztőségben. 4854

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, kutygyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Nyári kelmék

férfi és gyermekruhákra mélyen leszállított árban Kupfer postónál, Kistemplombazár. 1188

MÁRVÁNYMOZAIK,

cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő ucca 2. sz. 955

Szörme

dolgait legolcsóbban beszerezheti a szörmebundáját átalakíthatja a legújabb divat szerint Kőváry szűcsmesternél, Piac ucca 42., — Pannónia-udvar. 1357

Pontos órák,

arany, ezüst ékszeres legjutányosabban. Óra-, ékszerjavítások szakszerűen készülnek Sretter János órás és ékszerésznel, Debrecen, Bathyány ucca 13. 1311

Sirkövek

minden kivitelben leszállított gyári áron részletfizetésre is kaphatók. Hunyadi ucca 14. 777

Tornacipők

körülöntött gummitalpu
28—34 ig P 4 2, 35—41-ig P 4 70

Emerich Samu cégnél Csapó u. 7

Eladó

gyorstherautó, új karosszériával, új gumikkal, üzembe megtekinthető. Piac 81. 452

Lusztig

asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Iparkiállításán első díjjal ki-tüntetve. Készítményei: mű- és egyszerű butorok, iroda-, üzletberendezések és épületmunkák. 1483

JÓMINŐSÉGŰ

csertéglá és cserép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. kishegyesi-uti téglagyárából. Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 955

Porosz szén

prima minőségű, hazaszállítva 6 P 80 fillér. Rosenfeld Kálmán tűzifa kereskedő, Salétrom ucca 12. — Telefon: 674. 1362

Szálloda

vendéglő, fürdővel egybekötve házzal együtt, saroktelken, teljes berendezéssel, jutányos áron kedvező fizetéssel azonnal átvehető. Keleti Kereskedelmi, Budapest, Garay ucca 29.

DIENES JÓZSEF

v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és biztosítási irodája Fűvészkert ucca 16. sz. (Saját ház.) Telefon 14-98.

Eladó házak:

Cserepes, Keresztesi, Diófa, Góhér, Posta, Teleki, Szent Anna, Rákóczi, Agárdy, Eötvös, Margit, Fűvészkert, Szeremley, Kurucz, Csonka, Báthory, Bezeredy, Sámsoni, Jerikó, Dévai: Acél, Malvin, Boldogfalva, Szoboszlói, Szabó Kálmán, Mikes Kelemen, Vécsey, Csapó, Apaffy, Mező, Kinizsi, Király Ferenc, Nemes, Szegényházsor uccákon.

Fentieken kívül kisebb-nagyobb házak a város egész területén. — melyeknek részletes leírásai irodámban megtekinthetők.

Házhelyek:

Komlóssy ut elején, Galamb uccán, Kishegyesi uton, Acél uccán, Dévai és Rásó Gyula uccán, továbbá Hajduszoboszlón, gyógyfürdő mellett.

Szőlők:

Bocskai kertben Martinkán, Haiduháson és Vámospercsen.

Földek:

Haidumezőben 18 darab birtok 16—300 holdig.

Halápon 5 hold, Pácon 8, Almosdon 74, Fancsikán 30, Szeghalmon 6, Penészleken 50 holdas birtok.

Lakás:

Belvárosban hétszobás és háromszobás lakások lelépéssel.

Komlóssy uton háromszobás villa, szőlővel, hosszabb időre kiadó.

Üzlet:

Csapó uccán hentesüzlet eladó vagy társulható.

Hízlaló:

Vágóhid mellett, 250 darabra, eladó.

Pénzkölcsönt aianlok ingatlan-bekebelezésre, olcsó kamatra.

Parcellázásokat elvállalok.

Biztosítások irodám utján a legelőnyösebben köthetők.

Keresek eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Dienes, Fűvészkert ucca 16. 1496

(Laptólál év 1905. — Telefonszám 9-37.)

Mintaraktár

vétalkönyv szerzőköl és bármikor meatekinthető!

GYENES ANTAL

központi fűtés, szellőztetés, légszusz. vízvezeték, fűrdő- és csatornázási vállalat DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27. SZ. Ezüst éremmel kitüntetve.

MÉRLEGHITELESTESÍTÉS

kötelezettséggel javítások legolcsóbban: Zsák ucca 11. (Csokonai ucca mellett.) Gerai-féle mérleg-műhelyben. Használt mérlegek vétele és eladása. 484

Tekintse meg!

Nagy vasület kályha, tűzhely, cső, edény kirakatát. Csapó uccái kanyarodó. 1482

Király kávéi

mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Degenfeld tér 11. sz. 1527

Böröndöt,

retikült csak a készítőnél vegyen. Fuerman böröndösmester, Piac u. 44. 1562

Hócipőt,

sárcipőt tökéletesen csak az Orbán gummiüzem javít. Piac u. 9. 1563

Tűzifa,

bükk és tölgyhasáb, vaggontételekben, termelési árban kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

Kossuth Lajos ucca 3.

számu ház eladó. Nyilas-telep.

KERESLET

Keresek

egy intelligens lakótársnót a központban. Cim: Csonka ucca 9. 482

Jó családból

való fiu tanulónak, esetleg kifutónak felvétetik. Royal férfi és női divat üzlet. Piac u. 85. 481

Kórót,

4000 kévét és 100 mázsa kifogástalan sarju szénát keresek megvételre. Engel, Piac ucca 44., ékszerüzlet. 479

Fatelepre

intelligens, megbízható fiatalember vakornoknak felvétetik. Cim a kiadóban. 470

Kiszolgáló leány.

megbízható, felvétetik, ki fűszer szakmában jártassággal bír előnyben részesül. Márton Kálmán ucca 52., vágongyár mellett, Nyilas-telep. 461

A Phönix

biztosító intézet keres azonnali belépésre ügyes, intelligens üzletszerezőket fix és magas jutalékkal. Jelentkezés: Simonffy u. 1/a. 465

Szerény,

megbízható nő keresek 4 és fél éves fiamhoz Debrecen melletti nagyközségbe, ki háztartásban is segítőkész. Németül és zongorázni tudó előnyben. Cim a kiadóban. 467

Üzletszerezők,

nők és férfiak, akik a legújabb, legnépszerűbb és legjobb biztosítás szervezésével foglalkozni óhajtának, fixfizetéssel és jutalékkal felvétetnek. Jelentkezés: hétfőn reggel 8 órakor Simonffy u. 1/a. I. 466

ÖT-HATSZOBÁS LAKÁS

Piac uccán vagy közvetlen mellék. uccán kerestetik. Közvetítőt díjaznak. „Magas házber” felírára írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba. 468

FACEMENTTETŐK

javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Joghallgató

középiskolai tanuló tanítását elvállalja. Cim: Arany János ucca 45., uccai lakás. 287

Gyakorlott

fűszerkereskedő seférd melletti belépésre felvétetik. Ullmann RT-nál. 445

Ügyes

üzletszerezőket, nőket is felvesz Kácz Andor géparúháza, Piac u. 83. 449

Intelligens,

szorgalmas, feltétlenül megbízható és kitérő bizonyítványokkal rendelkező 37 éves izr. férfi bizalmi állást keres. Raktárnoki, pénzbeszedői, ellenőri, kézbesítői stb. állást kifogástalanul betölt. Megkereséseket „Korrekt munkaerő” jelírére a kiadóhivatalba.

Kifutó

leányt felvesz Arany Bika illatszer-tár, Vigszínház-mozi bejáratnál. 1600

Deutsche

für halbe Tage gesucht. — Német Gyermekekotthon. Piac ucca 34., III. 12. 457

Mérlegképes

gyakorlott könyvelő, perfekt magyar-német levelező, ajánlkozik órák könyvelésre. Szíves megkeresések a kiadóba. 409

CSILLÁROK

a legolcsóbb gyári árban beszerezhetők

FÖLDVARI

Debr. I-36 Elektrotechnikai Gyárban
Széchenyi-u. 55. Telefon 168.
Gyakornok felvétetik.

Keresünk

egy önálló autószerelőt és egy kárpitos vagy szatler segédet. Neuländer kocsigyár, Erzsébet ucca 28. 1594

Tőkével társulnék

gyorsan lebonyolítható biztos üzlethez. Ajánlatokat kiadóba kérek „Rentabilis” jelírére. 192

Bölcsészettanhallgató,

német-francia szakos, nyelveket, gyorsírást tanít, korrepetál. — Simonffy ucca 2/a. II. 8. 434

Kiszolgáló

leány, megbízható, felvétetik, ki fűszerben gyakorlattal bír, előnyben részesül. Márton Kálmán ucca 52., Nyilas-telep, vágongyár mellett. 447

Intelligens

leány bármilyen irodai állást vállal csekély fizetés mellett. Cim a kiadóban. 329

A hírneves „CORMICK” teherautók és „CORMICK” petrolumtraktorok

elpusztíthatatlan kitűnő anyaguk, utólérhetetlen tökéletes szerkezetük és végül csekély üzemanyagfogyasztásuk révén

versenyen kívül állanak.

Kizárólagos képviselő és állandó nagy alkatrésztár:

RÁHMERSÁNDOR DEBRECEN, PIAC UCCA 43. SZÁM. Telefon 982.

Ügyes

manikűrös kisasszonyt felvesz az Arany Bika illatszer-tár. 1600

Izr. fiu,

ki lóhajtáshoz ért, azonnal felvétetik. Steinmetz, Hatvan u. 16. 458

VEGYES

UJ UJ VILLANYSZERELÉSI VÁLLALAT
Értesítem a t. közönséget, hogy Miklós ucca 17. szám alatt villanszerelési vállalatot létesítettem, ahol bármily szakmába vágó munkát a legjutányosabb árban készítek. Költségvetés díjtalan. Hívásra szívesen megyek. GROSZ ISTVÁN villanszerelő, a Világítási Vállalat volt szerelője. 480

Uccai

két szép nagy szoba, irodának alkalmas, előszobával, esetleg lakásnak, pincekonyhával kiadó november 1-re. Deák Ferenc 10., háztulajdonos. 472

Kiadó

kétszoba, konyhás lakás. Csapó u. 75. 474

Két

egymásba nyíló butorozott szoba 2-3 ur részére, esetleg ellátással november 1-re kiadó. Miklós u. 7. 471

Beköltözhető

iroda, műhely (lakható), központban kiadó. Urilak eladó. Csapó u. 19. 485

Kiadó

világos uccai szüsterén helyiség üzletnek vagy műhelynek. Arany János 15. 483

Különbejáratu

kétágyas butorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 62. 469

Belterületi

kisebb, rendes mellékuccán vendégek jökarban levő (nem beköltözhető 3-4 szobás modern családi házat. Ajánlatok „Családi” jelírére a kiadóba. 463

Különbejáratu

csinosan butorozott szoba november elsejére kiadó. Széchenyi ucca 49., dr. Breiderné. 464

Dijmentesen

végzem lakása bérbeadását. Hock lakásiroda, Szent Anna négy. 1609

Lakások,

kettő-, három-, négyszobások, rendes bérért kaphatók. Hock lakásiroda, Szent Anna négy. 1609

Batthyány uccán

üzethelyiség lakással, esetleg két üzlethelyiség kiadó. Hock-iroda, Szent Anna négy. 1609

Bálakra,

esküvőkre szmoking, frakk és fekete zakó kölcsönző intézet. Végvár ucca 2. 1602

Német

nyelvoktatás született német tanerőnél legjobb és legkönnyebb fel fogható módszer szerint jutányos árban: Darabos 7.

Csinosan

butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Arany János ucca 39. 459

BUTOROK

a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig

részletre is

kaphatók:

Lefkovits butorház
ref. püspök palota.

CSINOSAN

butorozott szoba a református gimnázium mellett egy vagy két ur részére kiadó. Cim a kiadóban. 444

Szépen

mosok, vasalok, házakhoz ajánlkozom. Levelezőlap hívásra megjelölnék. Kis Sándorné, Arpad tér, Diószegi ucca 13. 443

Különbejáratu

modern parkettes szoba butorozatlanul ugyanott egy butorozott szoba november 1-re kiadó. Simonffy ucca 13., II. 5.

Orvostanhallgató

szerény díjazásért korrepetál középiskolásokat. Cim a kiadóban. 328

Használt

billiárdasztalt és írógépet keres a Debreceni Iparoskör megvételre. Ajánlatok az Ipartestület jegyzőjénél (Simonffy u. 1/c., I. emelet) adandók be. 291

Portlandcement

és gipsz állandóan kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen, Miklós u. 13. 1397

Dívtos

géphimzést vállal Kovács Margit, Péterfia 11. 1524

Mérlegkészítő

műlakatos műhelyem áthelyeztem Méliusz-tér 9. (Kossuth uccai templomnál). Bihari mérlegkészítő. 959

Filé

kézimunkákat, függönyöket, ágyszerítőket legolcsóbban készítünk. Fűvészkeret ucca 12., II. 398

Igen tisztelt vevőim, bérlőim,

megrendelőim szíves tudomására hozom, hogy az elhalálozott férjem 25 éves vízvezetési vállalatát szakértő vezetése mellett továbbvezetem, kérem további nb. partfogásukat. Tisztelettel: özv. Emerich Vilmosné, Arany János u. 16. Telefon 10-12. 1334

Kun József

uriszabó. Széchenyi ucca 1. Saját, valamint hozott kelméből készit elegáns ruhákat, legjobb kivitelben, olcsó árban. 966

Autógarázsnak

való helyiség és udvarra nyíló szoba kiadó. Csonka ucca 9.

Irodának

alkalmas három szobából álló lakás azonnal kiadó

Piac u. 34. sz. a.

Menekült órák
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.